БУТУН ДУН'Ё ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 150 (381)

29 ИЮЛЬ ЖУМА 1955 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

СССР Олий Советн Президиумида (1-нчи бет).

СССР Олий Советини чақириш тўғрисида СССР Олий Советн Президиумининг Фармони (1-нчи бет).

Совет Ҳукумат делегациясининг Германия Демократик Республикасида бўлиши муносабати блан Берлинда митинг (1-нчи бет).

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев Москвага қайтиб келдилар (1-нчи бет).

Тошкент область партия активининг йиғилиши (2-нчи бет).

Пахтакор ўртоқлар, ҳарбир туп ғўзада мўл ҳосил тўплаш учун астойдил курашайлик! (3-нчи бет).

РЕПОРТАЖ: **А. Шермуҳамедов, С. Маҳкамов.** — Фидокор кишилар, ҳосилдор далалар (3-нчи бет).

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК! **Ҳ. Абдусаматов.** — Мактаблар ремонтидаги сусткашликка барҳам берилсин (4-нчи бет).

Австрия блан тузилган давлат шартномаси кучга кирди (4-нчи бет).

Югославия парламент делегациясининг СССРга келишига доир (4-нчи бет).

Пекинда Жаҳон Тинчлик Ассамблеясининг қарорларини қўллаб-қувватлаш юзасидан оммавий митинг (4-нчи бет).

Область партия ташкилотининг жанговар вазифаси

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети июль Пленумининг қарорлари бутун мамлакатимизда кенг меҳнаткашлар оммасининг янги буюк кўтарилишини вужудга келтирди. Партиянинг навбатдаги XX с'ездини чақириш ҳақидаги хабар кўпмиллатли, кўпмиллионли совет халқи ўртасида сиёсий активликни ва меҳнат ғайратини янада ошириб юборди. Илғор корхоналар коллективларининг ташаббуси блан КПСС XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёзмоқда.

Областимиз меҳнаткашлари бутун совет халқи каби КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини зўр хурсандчилик блан қизғин ма'қуллаб кутиб олдилар. Пленум социалистик саноатни янада юксалтириш, техникани янада тараққий этдириш ва ишлабчиқаришни уюштиришни янада яхшилашнинг кенг программасини белгилаб берди, барча колхозчиларни, комбайнчиларни ва тракторчиларни, МТС ва совхозларнинг ишчиларини ҳамда мутахассисларини, барча қишлоқ хўжалик ходимларини, қишлоқ хўжалиги заказларини бажараётган корхоналарнинг ишчиларини, инженерларини ва техникларини фидокорона меҳнат қилиб, шу блан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш соҳасида партия томонидан қўйилган вазифаларни муваффақиятли суратда амалга оширишни та'минлашга чақирди. Область меҳнаткашлари июль Пленумининг қарорларига амалий иш блан жавоб бермоқдалар, ўз зиммаларига янги, оширилган мажбуриятлар олиб, партия XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақани тобора қизитмоқдалар.

Бугун газетамизда Тошкент область партия активининг йиғилиши ҳақидаги материал э'лон қилинмоқда. Актив йиғилиши «КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг якунлари ва область партия ташкилотининг вазифалари» тўғрисидаги масалани муҳокама этди ҳамда тегишли қарор қабул қилди. Йиғилиш қатнашчилари кун тартибига қўйилган масалани КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларидан келиб чиқадиган улуғвор вазифалар нуқтаи назаридан ҳартомонлама муҳокама қилдилар, танқид ва ўз-ўзини танқид асосида ишдаги мавжуд камчиликларни очиб ташладилар, область коммунистларининг Пленум томонидан қўйилган вазифаларни жанговарлик блан бажаришга тайёр турганликларини изҳор этдилар.

Сўнгги вақтларда партия ва ҳукуматимиз саноатга раҳбарликни яхшилаш ва техникани янада тараққий этдиришга қаратилган бирқанча муҳим тадбирларни амалга оширдилар. Ватанимиз фани ва техникасини ривожлантиришга муттасил э'тибор бериб келинмоқда, саноат, транспорт, қурилиш ва қишлоқ хўжалик техникаси тўхтовсиз такомиллаштирилмоқда, илғор техниканинг энг янги муваффақиятлари ишлабчиқаришга кенг жорий қилинмоқда. Партия, совет ва хўжалик ташкилотлари саноатга раҳбарликни бирмунча яхшиладилар, ишлабчиқариш резервларидан унумли фойдаланиш соҳасида ҳам анчагина ишлар қилинди. Бунинг натижасида социалистик саноатимиз йил сайин ўсмоқда ва мустаҳкамланмоқда. Бешинчи бешйиллик план саноат ишлабчиқаришининг умумий ҳажми бўйича 4 йилу 4 ойда бажарилди.

Тошкент областининг меҳнаткашлари ҳам КПСС XIX с'езди директиваларини ва КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларини бажариш учун курашиб, саноат ва қишлоқ хўжалигини юксалтириш соҳасида дастлабки муваффақиятларни қўлга киритдилар. Бешйилликнинг тўрт йили учун белгиланган давлат плани ялпи саноат маҳсулотлари бўйича 102 процент, 1954 йил плани эса 104 процент бажарилди. 4 йил мобайнида область саноати пландан ташқари бир неча ўн миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарди, машинасозлик заводлари ишлаб чиқарган маҳсулотнинг ҳажми шу муддат ичида 64 процент кўпайди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми бир йилда 14 процент. 4 йил ичида 44 процент ошди. 1955 йилнинг биринчи яримйиллик плани ҳам ошириб бажарилди.

Область колхоз ва совхозлари, машина-трактор станциялари бу йил экишни энг қулай агротехника муддатларида ўтказдилар, жуда катта майдонларда чигит торқаторлаб ва квадрат-уялаб экилди. Жамоат чорвачилиги ривожлантирилиб, унинг маҳсулдорлиги анча оширилди. Илғор колхоз ва совхозлар шу кунларда ғўза парваришини бўшаштирмасдан ишни қизғин давом эттирмоқдалар, ҳосилга-ҳосил қўшмоқдалар, шу блан бирга чорва қишловига ҳам намунали тайёргарлик кўрмоқдалар.

Область партия активининг йиғилиши саноатнинг бирқанча тармоқларида ва қишлоқ хўжалигига раҳбарлик қилиш ишида жиддий камчиликлар борлигини кўрсатди. Областимизда давлат топшириқларини систематик равишда бажармасдан келаётган ва бу блан халқ хўжалигига катта зарар етказаётган саноат корхоналари ҳали ҳам бор. Фақат ўтган йилнинг ўзида 121 корхона планини бажармади ва давлатга 127 миллион сўмлик маҳсулотни кам берди. Шу йилнинг биринчи ярмида 92 корхона берилган топшириқни бажармади ва халқ хўжалигига 70 миллион сўмдан ортиқ маҳсулотни кам берди. Бу корхоналарнинг раҳбарлари ички резервларни ишга солиш, хомаш'ё ва материалларни, ёқилғи ва электр қувватини тежаш, ошиқча харажатларни камайтириш учун амалий чоралар кўрмаётирлар. Ба'зибир корхоналарда планларни ёппасига бажарган ҳолда буюмларнинг номенклатураси ва ассортименти бўйича берилган топшириқларни бажармасликдан иборат ярамас практика ҳали ҳам тугатилгани йўқ. Кўпгина корхоналар паст сифатли маҳсулот чиқармоқдалар. Айрим район ва шаҳар партия комитетлари саноат корхоналарининг иши устидан доимий контрольлик қилмаётирлар, саноат ишидаги умумий муваффақиятлар ва ўртача кўрсаткичларни кўрадлар-у, лекин қолоқ корхоналарнинг ишидаги жиддий камчиликларни кўрмайдилар ва уларни илғор корхоналар даражасига кўтариш учун зарур тадбирларни амалга оширмайдилар.

Саноат корхоналари ишидаги мавжуд камчиликларни тезда тугатиб, партия активи йиғилиши белгилаган тадбирларни тўла-тўкис амалга ошириш, ҳамма ишни июль Пленумининг қарори асосида уюштириш — область партия ташкилотининг жанговар вазифаси, саноат корхоналари коллективларининг буюк ватанпарварлик бурчидир. Саноатга партия раҳбарлиги савиясини янада юқори даражага кўтариш — июль Пленуми қарорларини муваффақиятли амалга оширишнинг энг зарур шартидир. Шаҳар ва район партия комитетлари саноатга раҳбарликни янада яхшилашлари, ишлабчиқариш техникаси ва технологиясини такомиллаштириш масаласи блан яқиндан шуғулланишлари керак.

КПСС Марказий Комитетининг июль Пленуми барча партия, совет ташкилотлари ва қишлоқ хўжалик органларидан, колхоз, совхоз ва МТСлардан экинларни парвариш қилишни намунали ўтказишни талаб қилди. Лекин, очиқ э'тироф қилиш керакки, Пленумнинг бу талаби областимизда қониқарсиз бажарилмоқда. Область партия активининг йиғилишида та'кидлаб ўтилганидек, кўпчилик районларда ғўзани ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилиш кўнгилдагидек уюштирилган эмас. Пискент, Уртачирчиқ, Ўртасарой районларида ғўза парвариши айниқса сўнгги вақтларда бўшаштириб юборилди.

Район партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари, МТС, совхоз ва колхоз раҳбарлари июль Пленумининг қарорига жавобан иш сур'атини янада оширишлари, бутун куч ва воситаларни сафарбар этиб, август ойида ҳам ғўза парваришини тинмай давом эттиришлари керак. Ўзаро текширишда аниқланаётган ва партия активининг йиғилишида кескин танқид қилинган камчиликларни тезда бартараф қилиб, барча майдонларда мўл ҳосил тўпланишига эришиш КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорининг муваффақиятли бажарилишига қўшилган энг муносиб ҳисса бўлади.

КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини жанговарлик блан амалга оширайлик, партия XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, меҳнатда янги ғалабаларга эришайлик!

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Министрлар Совети СССР, АҚШ, Англия ва Франция Ҳукуматлари бошлиқларининг Женева Кенгаши тамом бўлганлиги муносабати блан СССР Олий Советига мазкур Кенгашда қатнашган Совет Иттифоқи Ҳукумат делегациясининг докладини тақдим этди.

СССР Олий Советн Президиуми тўрт давлат Ҳукумат бошлиқлари Женева Кенгашининг натижалари тўғрисида сессияда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганиннинг докладини тинглашни назарда тутиб, 1955 йил 4 августда СССР Олий Советининг сессиясини чақиришга қарор қилди.

СССР Олий Советн Президиумининг сессияни чақириш тўғрисидаги Фармони э'лон қилинмоқда.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Советн Президиуми **қарор қилади:**

Тўртинчи чақириқ СССР Олий Советининг учинчи сессияси 1955 йил 4 августда Москва шаҳрида чақирилсин.

СССР Олий Советн Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Советн Президиумининг Секретари Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль,
1955 йил 28 июль.

Совет Ҳукумат делегациясининг Германия Демократик Республикасида бўлиши муносабати блан Берлинда митинг

БЕРЛИН, 26 июль. (ТАСС). СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Советн Президиумининг а'зоси Н. С. Хрушчевлардан иборат Совет Ҳукумат делегациясининг Германия Демократик Республикасида бўлиши муносабати блан бугун Берлинда Берлин меҳнаткашларининг оммавий митинги бўлди. Демократик Германия Миллий Фронти Миллий кенгаши томонидан Маркс-Энгельс майдонида ўтказилган бу митингга Берлиннинг ҳамма томонидан юз минглаб меҳнаткашлар тўпланди. Майдон СССРнинг ва Германия Демократик Республикасининг давлат байроқлари блан безатилган эди. Саф тортиб турган митинг қатнашчилари жуда кўп қизил байроқлар ва шиорлар кўтариб келганлар. Бу шиорларда немис ва совет халқлари ўртасидаги бузилмас дўстликни мустаҳкамлашга, бутун дун'ёда тинчликни мустаҳкамлашга чақирувчи хитоблар ёзилган.

Берлин меҳнаткашлари митингга Маркс, Энгельс, Ленин, Сталин портретларини, Н. А. Булганин, Н. С. Хрушчев, В. Пик, О. Гротеволь, В. Ульбрихт портретларини кўтариб келганлар.

Асосий трибуна устига «Яшасин Германия — Совет дўстлиги!» деган сўзлар катта ҳарфлар блан ёзиб қўйилган. СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин, СССР Олий Советн Президиумининг а'зоси Н. С. Хрушчев, Германия Демократик Республикасининг бош министри О. Гротеволь, Германия Демократик Республикаси Халқ палатаси Раисининг биринчи ўринбосари Г. Матерн, Германия Демократик Республикаси бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри Л. Больц, Бош министр ўринбосарлари В. Штоф, О. Нушке, Г. Лох, П. Шольц, Катта Берлин обер-бургомистри Ф. Эберт, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий комитети Сиёсий бюросининг а'золари К. Ширдеван ва Ф. Эльснер, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий комитетининг секретарьлари, ҳукумат а'золари, демократик партияларнинг ва оммавий ташкилотларнинг раҳбар арбоблари, СССРнинг Германия Демократик Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Г. М. Пушкин, Германиядаги совет қўшинлари группасининг бош қўмондони Совет Иттифоқи маршали А. А. Гречко митинг қатнашчиларининг узоқ давом қилган гулдурос қарсаклари остида асосий трибунага чиқдилар.

Майдонда СССР ҳукумат делегацияси шарафига, Германия Демократик Республикаси ҳукумати шарафига, герман ва совет халқлари ўртасидаги бузилмас дўстлик шарафига айтилган табрик хитоблари янграйди.

Германия Демократик Республикаси бош министрининг ўринбосари Г. Лох кириш нутқи сўзлаб митингни очгандан кейин митингдагиларнинг гулдурос қарсаклари остида Германия Демократик Республикасининг Бош министри О. Гротевольга сўз берди.

Сўнгра ўртоқ Н. С. Хрушчевга сўз берилади. Майдонда гулдурос қарсаклар узоқ давом қилади. Ўртоқ Н. С. Хрушчев нутқи катта э'тибор блан тингланди ва неча-неча қайталаб гулдурос қарсаклар блан бўлиниб турди.

Сўнгра митингда Ғарбий Берлин социал-демократик партиясининг функционери сўзга чиқди.

Прavардида митинг қатнашчилари совет халқига қарата ёзилган ва Демократик Германия Миллий Фронти Миллий кенгаши президиуми томонидан таклиф қилинган табрикни қабул қилдилар.

Митинг қатнашчиларининг совет халқига табриги

Германия пойтахти Берлин аҳолисидан 250 минг киши Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг атоқли давлат арбоблари Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев иштироки блан бўлган митингга тўпланиб, Совет Иттифоқи халқларини чин қалбдан қардошларча табриклайди.

Тинчликсевар улуғ Совет Иттифоқининг вакиллари халқлар ўртасида ҳамжиҳатликка эришиш иши учун, Европадаги ва бутун дун'ёдаги тинчлик иши учун Женевада анча муваффақиятга эришдилар. Халқлар биладиларки, халқаро масалаларнинг ҳаммаси тинч йўл блан ҳал қилиниши мумкин ва лозим.

Женева кенгаши шуни кўрсатадики, суверен Германия Демократик Республикасини, шунингдек Федерал Республикани актив иштирок қилдирмасдан туриб Германияни қайта бирлаштириш мумкин эмас. Шу сабабли биз ҳар иккала давлатни яқинлаштиришга эришмоқ учун бутун куч ва ғайратни сарф қилишни немис халқининг миллий истак-орзуларини бажариш йўлидаги ўзимизнинг энг муҳим вазифамиз деб ҳисоблаймиз.

Ғарбий Германиядаги милитаризм ва империализмнинг тинчликка хавф солиб турган кучларини йўқотмоқ ва бу блан Германиянинг тинч қайта бирлаштирилишига йўл очмоқ учун Шарқдаги ва Ғарбдаги немисларнинг маслаҳатлашиш мақсадида бир жойга тўпланишларини истаймиз. Шу сабабли, немис халқи Совет Иттифоқининг таклифларини немисларнинг тинчликка ва Европада коллектив хавфсизликка, бир бутун тинчликсевар ва демократик Германияни барпо қилишга бўлган интилишини ифодалаб берувчи таклифлар деб билади.

Яшасин Европада ва бутун дун'ёда тинчлик! Яшасин немис халқи блан Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги бузилмас дўстлик!

Совет Ҳукумат делегацияси Берлиндан жўнаб кетди

БЕРЛИН, 27 июль. (ТАСС). Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг таклифи блан Германия Демократик Республикасига келган СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Советн Президиумининг а'зоси Н. С. Хрушчевдан иборат составдаги Совет ҳукумат делегацияси бугун Берлиндан Москвага жўнаб кетди.

Шенефельд аэродромида Совет ҳукумат делегациясини Германия Демократик Республикасининг Бош министри О. Гротеволь, ГДР бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри Л. Больц, бош министр ўринбосарлари В. Штоф, О. Нушке, Г. Лох ва П. Шольц, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий комитети Сиёсий бюросининг а'золари Г. Матерн, К. Ширдеван, Ф. Эльснер, Катта Берлин обербургомистри Ф. Эберт, министрлар, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий комитетининг секретарьлари, демократик партиялар ва оммавий ташкилотларнинг раҳбарлари кузатиб қолдилар.

Совет ҳукумат делегациясини СССРнинг ГДРдаги фавқулодда ва мухтор элчиси Г. М. Пушкин, Германиядаги Совет қўшинлари группасининг бош қўмондони Совет Иттифоқи маршали А. А. Гречко, совет элчихонасининг мас'ул ходимлари, совет қўшинлари группаси қўмондонлигининг вакиллари, дипломатик корпус а'золари ҳам кузатиб қолдилар.

СССР ва Германия Демократик Республикасининг давлат байроқлари блан безатилган аэродромда фахрий қоровул қўйилган эди. Совет Иттифоқи ва Германия Демократик Республикасининг давлат гимнлари ижро этилди.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин аэродромда сўзлаб, қуйидаги баёнотни берди:

Н. А. БУЛГАНИН баёноти

Қадрли ўртоқлар!

Биз, Германия Демократик Республикасининг пойтахти Берлиндан кетатуриб, самимий ва меҳмондўстлик блан қизғин кутиб олинганлигимиз учун меҳнаткашларга ва ҳукуматга чин кўнгилдан миннатдорчилик билдиришни истар эдик.

Биз сизларнинг шаҳарларингизга бордик, саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарида бўлдик. Биз ишчилар, деҳқонлар, интеллигенция томонидан қизғин кутиб олиндик ва улар блан суҳбатлашдик. Биз бу ерда бўлган қисқа вақт ичида ГДР меҳнаткашларининг сиёсий, хўжалик ва маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида катта ютуқларга эришганликларини ва ГДР меҳнаткашларининг ўз ишлари муваффақиятидан илҳомланганлари ҳолда ишонч блан янги ҳаёт қураётганликларини кўриб ишониш имкониятига эга бўлдик.

Германия Демократик Республикасига унинг янада гуллаб-яшнаши, бирлашган, Демократик ва тинчликсевар Германияни барпо этиш учун олиб борилаётган ҳаққоний курашда муваффақият қозонишини тилашга рухсат этгайсиз.

Совет ва герман халқлари ўртасидаги дўстлик яшасин ва мустаҳкамлансин!

Яшасин халқлар ўртасидаги тинчлик!

Совет Ҳукумат делегациясининг Германия Демократик Республикасида бўлиши тўғрисида ахборот

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин ва Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи Секретари Н. С. Хрушчев тўрт давлат Ҳукуматлари Бошлиқларининг Женева Кенгашидан қайтатуриб, ГДР Бош Министри Отто Гротевольнинг таклифига мувофиқ, 24 июльдан 27 июльгача Германия Демократик Республикасида бўлдилар.

Улар Германия Демократик Республикасида бўлган вақтларида бирқанча саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарини, шунингдек республикадаги ба'зи маданий муассасаларни бориб кўрдилар ҳамда ГДР аҳолисининг турмуши ва меҳнат соҳасидаги муваффақиятлари блан танишдилар.

Шу блан бирга, бир томондан, Н.А. Булганин ва Н. С. Хрушчев блан ва, иккинчи томондан О. Гротеволь ўртасида кенг фикр олишув бўлди. Музокараларда ГДР Халқ Палатаси Президентининг Биринчи Ўринбосари Г. Матерн, Бош Министр Ўринбосарлари О. Нушке, Г. Лох, П. Шольц, Л. Больц, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий комитети Сиёсий бюросининг а'золари Ф. Эберт, Ф. Эльснер, К. Ширдеван, шунингдек СССРнинг ГДРдаги Элчиси Г. М. Пушкин қатнашдилар.

Совет Иттифоқи Ҳукумат делегацияси тўрт давлат Ҳукуматлари Бошлиқларининг Женева Кенгаши натижалари тўғрисида ГДР ҳукуматига батафсил ахборот берди. Бунда Германия масаласига ва Европа хавфсизлигини та'минлаш проблемаларига алоҳида э'тибор берилди. Женева Кенгаши халқаро муносабатлардаги кескинликни камайтиришга ёрдам берганлиги ва тинчлик ҳамда халқлар хавфсизлигини та'минлаш учун ҳал этилмаган халқаро проблемалар юзасидан бир битимга келиш мақсадида ҳамжиҳатлик ва ҳамкорлик руҳида бундан буён ҳам музокаралар олиб бориш зарурлиги тўғрисида уларнинг тамомила бирхил фикрда эканликлари аниқланди.

Ҳар икки томон Германияни тинчликсеварлик ва демократик асосларда қайтадан бирлаштиришга қат'ий суратда интилаётганликларини та'кидладилар. Шу блан бирга, улар Европада вужудга келган вазиятда тўрт давлатнинг, шунингдек герман халқининг Европадаги кескинликни юмшатишга, давлатлар ўртасида ишонч вужудга келтиришга қаратилган ва биргаликда амалга оширадиган тадбирлари Германияни бирлаштиришнинг бирдан-бир ҳақиқий йўли, деб ҳисоблайдилар. Европада коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтириш ва бу системада, даставвал, Германиянинг ҳар икки қисмини тенг ҳуқуқларда қатнаштириш, сўнгра эса, бирлашган Германияни қатнаштириш ана шу мақсадга энг яхши хизмат қилган бўлар эди. Германия масаласини шу тарзда ҳал этиш йўли икки герман давлати, я'ни иқтисодий ва ижтимоий укладлари турлича бўлган Германия Демократик Республикаси ва Германия Федерал Республикаси мавжуд бўлган пайтдаги реал шароитларни ҳисобга олади.

Ҳар икки томон Германия масаласининг Европа хавфсизлигини та'минлаш вазифаларини ҳал этишга ғов бўлишига йўл қўйиш мумкин эмас деб ҳисоблайди. Германия Демократик Республикаси ва Германия Федерал Республикаси Европа хавфсизлигини та'минлаш ишига ўз ҳиссасини қўшмоғи керак ва бу блан Германияни бирлаштириш тўғрисидаги масалани ҳал этишга ёрдам бериши керак.

Ҳар икки томон шунга асосланадики, немисларнинг иштирокисиз, Германия Демократик Республикаси блан Германия Федерал Республикасини бир-бири блан яқинлаштирмай туриб, Германия масаласини ҳал этиш мумкин эмас. Бош Министр О. Гротеволь Германия Демократик Республикаси Европа хавфсизлик системасида қатнашишни истаганлигини ва бунга тайёр эканлигини уқтириб ўтди ҳамда ГДР ҳукумати Германиянинг ҳар икки қисмини бир-бири блан яқинлаштиришга ва Герман давлатининг бирлигини қайтадан тиклашга бутун кучлари блан ёрдам беришга қат'ий бел боғлаганлигини кўрсатди.

Совет халқига қарши қилган жиноятлари учун жазо муддатини ўтаётган собиқ немис ҳарбий асирларининг қолган қисми тўғрисидаги масала юзасидан Германия Демократик Республикаси ҳукуматининг ташаббуси блан фикр олишилди. Бу масалани ГДР ҳукуматининг истагини ҳисобга олиб муҳокама қилишни давом эттиришга қарор берилди.

Музокаралар халқаро аҳвол масалаларида ҳам, СССР блан ГДР ўртасидаги сиёсий иқтисодий ва маданий ҳамкорликни янада кучайтириш ва кенгайтириш соҳасида ҳам Совет Иттифоқи ва Германия Демократик Республикаси ҳукуматларининг фикри тамомила бир эканлигини кўрсатди.

Ҳар иккала ҳукумат тенг ҳуқуқлилик, бир-бирларининг суверенитетини ўзаро ҳурмат қилиш ва бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик асосида СССР блан ГДР ўртасидаги дўстона муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш мақсадида бундан буён тегишли чораларни кўриш тўғрисида бир битимга келдилар.

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев Москвага қайтиб келдилар

Тўрт давлат ҳукуматлари бошлиқларининг Женева кенгашида қатнашган Совет ҳукумат делегациясининг бошлиғи СССР Министрлар Советн Раиси Н. А. Булганин ва делегация а'зоси — СССР Олий Советн Президиумининг а'зоси Н. С. Хрушчев 27 июльда Москвага қайтиб келдилар.

Марказий аэродромда Н. А. Булганинни ва Н. С. Хрушчевни К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. А. Суслов ўртоқлар, КПСС МК секретарьлари А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, П. Н. Поспелов, СССР Министрлар Советн Раисининг ўринбосарлари А. П. Завенягин, В. А. Кучеренко, П. П. Лобанов, В. А. Малишев, И. Ф. Тевосян, М. В. Хруничев, СССР Олий Советн Президиуми Раисининг Ўринбосарлари М. П. Тарасов, Ш. М. Арушанян, Совет Иттифоқи Маршаллари Г. К. Жуков, И. С. Конев, А. М. Василевский, С. С. Бирюзов, К. С. Москаленко, Авиация Бош Маршали П. Ф. Жигарев, СССР Министрлари, марказий муассаса ва идораларнинг раҳбарлари, СССР Олий Советн Президиумининг ва СССР Министрлар Советининг, СССР Ташқи Ишлар Министрлигининг, СССР Мудофаа Министрлигининг мас'ул ходимлари, совет ва четэл матбуотининг вакиллари кутиб олдилар.

Аэродромда Н. А. Булганинни ва Н. С. Хрушчевни чет давлатларнинг Фавқулодда ва Мухтор Элчилари, Фавқулодда Вакиллари ва Мухтор Министрлари ҳамда Муваққат Ишлар Вакиллари ҳам кутиб олдилар. (ТАСС).

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчев Англияга бориш тўғрисида А. Иденнинг таклифини қабул қилдилар

Женева кенгаши вақтида Қўшма Корольлик Бош Министри блан Совет Иттифоқи Министрлар Советн Раиси Женевада ўзлари томонидан ўрнатилган шахсий алоқани давом эттириш йўли блан иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамлаш муҳимлиги тўғрисидаги масалани муҳокама қилган эдилар. СССР Министрлар Советн Раиси Н. А. Булганин ва СССР Олий Советн Президиуми а'зоси Н. С. Хрушчев келгуси йил кўкламда Қўшма Корольликка келиб кетиш тўғрисида сэр Антони Иден қилган таклифни қабул этдилар.

СОВЕТ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ВАРШАВАДАН МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

КПСС МК Президиумининг а'зоси, КПСС МК секретари М. А. Суслов бошчилигидаги Совет ҳукумат делегацияси 26 июльда Варшавадан Москвага қайтиб келди. Делегация составида Украина ССР Совет ёзувчилар союзи правлениесининг раиси Н. П. Бажан, металлургия ва химия саноати корхоналари қурилиши министри Д. Я. Райзер, Белоруссия ССР Маданият министри Г. Я. Киселев ва Москва Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари З. В. Миронова лар бор. Совет ҳукумат делегацияси Польшанинг Тикланиши Куни байрамида қатнашди. (ТАСС).

«Саноатни янада юксалтириш, техникани янада тараққий этдириш, ишлабчиқаришни ташкил этишни янада яхшилаш вазифалари тўғрисида» Н. А. Булганин қилган докладнинг тексти брошюра қилиб нашр этилди

Давлат сиёсий адабиёт нашриёти Н. А. Булганиннинг КПСС Марказий Комитети Пленумида «Саноатни янада юксалтириш, техникани янада тараққий этдириш, ишлабчиқаришни ташкил этишни янада яхшилаш вазифалари тўғрисида» 1955 йил 4 июльда қилган докладининг текстини брошюра қилиб нашр этди.

Брошюра кўп нусхо чиқарилди (ТАСС).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

Тошкент область партия активининг КПСС Марказий Комитети июль Пленуми якунларига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

Партия активи йиғилиши баланд руҳ блан КПСС МК Президиумининг а'золарини фахрий Президиумга сайлади.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг якунлари ва область партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида Ўзбекистон КП область комитетининг секретари ўртоқ **О. Алимов** доклад қилди.

— Партиямиз Марказий Комитетининг июль Пленуми, — деди докладчи, — партия ва бутун совет халқи ҳаётида катта воқиа бўлди. Совет кишилари Пленумнинг тарихий қарорларини қизғин ма'қуллайдилар ва бу қарорларни коммунистик қурилиш соҳасида янгидан-янги муваффақиятлар қозониш учун курашда жанговар программа, деб биладилар.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми социалистик саноат Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XIX с'ездидан буён ўтган йиллар ичида ғоят катта муваффақиятлар қозонди, деб таъкидлади. Совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида совет давлатининг иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш учун курашда, мамлакатимизда коммунизм қуриш учун курашда катта ғалабаларни қўлга киритди. Бешинчи бешйиллик план саноат ишлабчиқаришининг умумий ҳажми бўйича 1955 йил 1 майгача, я'ни 4 йилу 4 ойда бажарилди.

Коммунистик партия оғир саноатни устун даражада ривожлантириш тўғрисидаги ленинча йўлни оғишмай амалга ошириб келмоқда. Ишлабчиқариш воситалари ишлабчиқариш 1955 йилнинг охиригача 1950 йилдагига нисбатан 84 процент кўпаяди ва Совет Иттифоқи саноат маҳсулотининг 70 процентини ташкил этади. Оғир саноатнинг тўхтовсиз тараққий этиши асосида енгил ва озиқ-овқат саноати ҳам узлуксиз ривожланади.

Тошкент областининг меҳнаткашлари ҳам саноат маҳсулотини янада кўпайтириш соҳасида катта ишлар қилмоқдалар. Область саноати бешинчи бешйилликнинг ўтган тўрт йили программасини 102 процент бажарди. Пландан ташқари бир неча ўн миллион сўмлик маҳсулот чиқарилди. Бу йилнинг ўтган ярим йиллик программаси 105 процент бажарилди ва пландан ташқари бир неча ўн миллион сўмлик маҳсулот чиқарилди.

Бизнинг социалистик саноатимиз катта муваффақиятларга эришди ва совет халқи бу муваффақиятлар блан фахрланишга ҳақлидир. Броқ партиямиз бизни эришган муваффақиятлар блан тинчиб қолмасликка, камчиликларни аниқ билишга, хотиржамлик ва мағрурликка қарши муросасиз курашга, саноат ишлабчиқаришини янада такомиллаштириш ва саноат маҳсулотини янада кўпайтириш учун бўлган ҳамма резервларни излаб топиш ва уни ишга солиш, меҳнат унумини тобора ошириш, совет ва чет эл фани ва техникасининг барча ютуқларини чуқур ўрганиш ва уни ишлабчиқаришга узлуксиз жорий қилишга чақиради.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми техника прогресси масаласида саноатнинг кўпгина тармоқларида жиддий камчиликлар борлигини таъкидлади. Саноатнинг ана шу тармоқларида фан ва техника муваффақиятлари ишлабчиқаришга сусткашлик блан жорий қилинмоқда, ишлабчиқариш резервларидан ёмон фойдаланилмоқда. Саноат, транспорт ва қурилишда ишлабчиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш етарли эмас, саноатнинг бирқатор тармоқларида эса, илғор технологияни ишлабчиқаришга жорий қилиш ва ўзлаштириш соҳасида катта камчиликлар бор.

Докладчи техникани янада тараққий эттириш ва ишлабчиқариш процессларини комплекс механизациялаш соҳасида Тошкент область саноат корхоналари ва қурилишлари катта камчиликларга йўл қўйиб, ҳозирги замон фани ва техникасининг муваффақиятларидан анча кейинда қолаётганликларини та'кидлади. Докладчи ўз сўзининг исботи учун бирқанча мисоллар келтиради. Тошкент машинасозлари горизонталь шпинделли пахта териш машиналари ишлаб чиқаришни ўзлаштиришни чўзиб юборганликлари ма'лум. Ўзбекистон металлургия заводида ишчиларнинг 40 проценти қўл меҳнати блан банд. Бу заводда илғор корхоналарнинг, жумладан, Қозоғистон металлургия заводининг илғор тажрибаси суст жорий қилинмоқда.

Область корхоналарида кўп меҳнат талаб қиладиган оғир ишларни механизациялаш иши суст бормоқда ва асбоб-ускуналардан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Биргина Тошкентдаги 10 та корхонада 100 дан ортиқ ҳархил асбоб-ускуналар қурилмаган ва ишга туширилмаган. Тошкент карборунд заводида шу йилнинг биринчи кварталида асбоб-ускуналарнинг ярим вақти бекор ўтди. «Ўзбексельмаш» заводида ёрдамчи ишларнинг ҳаммаси деярли қўлда бажарилади. Л. М. Каганович номли паровоз-вагон ремонти заводининг қуйиш цехида бу ишлар 10—20 процентгина механизациялаштирилган. Пахта тозалаш заводларида ва тайёрлов пунктларида юк ортиш ва юк бўшатиш ишларини механизациялаш жуда суст бормоқда.

Халқ хўжалигида техникани янада тараққий эттириш учун катта аҳамиятга эга бўлган электрлаштириш, теплофикация, газификация ва химизация соҳасида жиддий камчиликлар бор.

Техникани янада тараққий эттириш соҳасида илмий муассасалар катта роль ўйнашлари керак. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ва бошқа илмий-текшириш муассасалари кейинги вақтда ўз фаолиятларини анча яхшиладилар, ўз ишларини партия ва ҳукумат талаб қилганича қайта қурмоқдалар. Броқ республика халқ хўжалигини ривожлантиришда Фанлар академияси томонидан берилаётган ёрдам қониқарли деб бўлмайди. Республикада машинасозлик, айниқса қишлоқ хўжалик машинасозлиги юксак даражада ривожланаётганлигига қарамай, Фанлар академияси бу соҳада илмий-текшириш ишларини етарли олиб бормаётир. Илмий-текшириш муассасалари ва Ўзбекистон Фанлар академиясининг ишини янада яхшилаш керак. Шунингдек, корхоналарнинг лабараторияларини ва олий ўқув юртларининг лабараторияларини техника жиҳатидан яхшироқ қуроллантириш ва уларнинг экспременталь базасини кенгайтириш лозим.

— КПСС Марказий Комитетининг Пленуми, — деди ўртоқ Алимов, — СССР саноатининг барча тармоқларида техникани янада тараққий эттириш учун керак бўлган тадбирларни аниқ белгилади. Саноатнинг ҳамма тармоқларини юксак техника базасида янада ривожлантириш тўғрисида Пленум томонидан белгиланган катта программани амалга ошириш партия ва совет ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари, инженер-техник ходимлар, саноат, транспорт ва қурилиш ишчиларининг муҳим вазифасидир.

Сўнгра докладчи қурилиш масалаларига тўхтади. Партия ва ҳукуматимиз томонидан республика хўжалиги ва маданиятини ўстириш тўғрисида катта ғамхўрлик қилинаётганлиги натижасида бизда капитал қурилиши, саноат ва уй-жой қурилиши катта миқ'ёсда олиб борилмоқда. Броқ халқ хўжалигининг ҳамма соҳасидаги кўпчилик қурилиш ташкилотлари берилган маблағлардан яхши фойдаланмаётирлар ва давлат қурилиш планларини бажармаётирлар. Уй-жой қурилиши учун чиқарилаётган маблағларнинг йилдан-йил фойдаланилмай қолаётганлиги кечирилмас бир ҳолдир. Область қурилиш ташкилотлари махсус қурилиш материаллари базаси яратишга етарли э'тибор бермаётирлар. Темирбетон тайёрлаш заводи ва полигонлари қуришга ҳаракат қилинмаётганлиги учун қурилишларда темирбетон ва бетон конструкцияларидан фойдаланиш суст бормоқда. Кўп қурилиш ташкилотларида меҳнат ёмон ташкил қилинган, қурилишда банд бўлган ишчиларнинг иш унуми жуда паст. Қурилиш материаллари министрлиги корхоналари мавжуд резерв ва техникадан яхши фойдаланмаётирлар, илғор тажрибани ёйиш блан кам шуғулланадилар, брак кўп ва маҳсулот сифати паст.

Партия ва совет ташкилотлари қурилиш ишларига контрольни кучайтиришлари, қурилиш ташкилотларининг раҳбарларидан ўз ишларини яхшилашни қаттиқ талаб қилишлари ва шунингдек ўз олдиларида турган катта вазифаларни муваффақиятли бажаришда қурилиш ташкилотларига ҳартомонлама ёрдам беришлари лозим.

— Ишлабчиқариш воситаларининг социалистик мулклиги ҳукмрон бўлган ва халқ хўжалиги ягона план асосида ривожланаётган бизнинг мамлакатимизда, — дейди докладчи,—ишлабчиқаришни ихтисослаштириш ва кооперативлаштиришнинг афзаллигидан тўла фойдаланиш учун анча қулай шароитлар мавжудир. Шунга қарамай бизнинг саноатимизда ишлабчиқаришни ташкил этишдаги бу формалардан тўла фойдаланилмаётир.

Тошкент ва Чирчиқ шаҳарларида жойлашган 20 машинасозлик заводидан бештаси пўлат эритади, ўниккитасида чўян эритилади, йигирма корхонанинг ҳаммаси ўзи учун метиз ва инструментлар тайёрлайди. Бу заводларда ҳар йили пахта сеялкалари ва культиваторлар ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик машиналари учун кўп миқдорда ҳархил узеллар ва детальлар ишлаб чиқарилади. Ма'лумки, бу заводлар ишлабчиқараётган маҳсулотнинг таннархи ихтисослаштирилган корхоналар ишлабчиқараётган маҳсулотнинг таннархидан анча юқори туради.

Республикада ва шу жумладан Тошкент областида пўлат ва чўян эритадиган ихтисослаштирилган корхоналар вужудга келтириш зарур бўлиб қолди. Бу заводлар тракторларга, автомашиналарга ва қишлоқ хўжалик машиналарига запас қисмлар ишлаб чиқарувчи, метизлар ва асбоб-ускуналар тайёрловчи машинасозлик заводларини пўлат ва чўян блан та'минлашлари керак.

Докладчи меҳнат унумдорлигини ошириш масалаларига тўхталади. СССР саноатида 1955 йилда иш унуми 1940 йилдагига қараганда икки бараварга яқин ошди. Шунинг натижасида ишчи ва хизматчиларнинг реаль иш ҳақи ўсди. Лекин министрликлар ва саноат корхоналари иш унумини ошириш учун бор бўлган резервлардан ҳали ҳам етарли фойдаланмаётирлар. Бешйилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида бизнинг областьда меҳнат унумдорлиги 22 процент ошди, броқ бу Бутуниттифоқ кўрсатгичидан пастдир. «Ташкабель», «Ўзбексельмаш», «Таштекстильмаш» заводлари, 1-нчи пойафзал фабрикаси ва бошқа бирқанча корхоналар кейинги икки йил мобайнида меҳнат унумдорлигини ошириш юзасидан белгиланган планларни бажармаётирлар. Меҳнат унумдорлигини оширишга тўсқинлик қилаётган сабаблар анализ қилинганда ма'лум бўлдики, меҳнатнинг ва ишлабчиқаришнинг ташкил қилиниши корхоналарнинг техника жиҳатидан қуролланиш даражасига мос эмас. Областимиз корхоналарида бўлган техникадан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Саноат ишида юз бераётган ва меҳнат унумдорлигини оширишга тўсқинлик қилаётган катта камчиликлардан бири меҳнат нормасини белгилашда ва иш ҳақини белгилашда катта нуқсонлар борлигидир. Кўп корхоналарда ҳали ҳам тажриба-статистика нормалари белгиланмоқда, бу нормалар техниканинг даражасини, ишлабчиқариш технологияси ва ишлабчиқаришни ташкил этишнинг ҳозирги талабларига жавоб бермайди.

Меҳнат унумдорлигини оширишда ишчиларнинг техника тайёргарлиги маданиятини ва билимини ошириш катта аҳамиятга эгадир.

Министрликлар ва бошқармаларнинг раҳбарлари, партия комитетлари ва профсоюз ташкилотлари меҳнат нормаларини белгилашдаги камчиликларга барҳам беришлари, иш ҳақи тўлашни тартибга солишлари, ишчи ва хизматчиларнинг меҳнат ва маиший шароитларини яхшилашлари, саноатда меҳнат унумдорлигини тўхтовсиз ошириб боришлари, шу асосда ишчи ва хизмачиларнинг реаль иш ҳақини тўхтовсиз оширишни та'минлаб боришлари лозим.

Докладчи саноатни бошқариш ишларини такомиллаштириш масалаларига алоҳида тўхтади. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети хўжаликни бошқаришга катта э'тибор бермоқдалар, давлат аппарати ишини такомиллаштиришни талаб қилмоқдалар, ходимларнинг ўз ишларидаги шахсий мас'улиятларини оширишни ишлабчиқариш масалаларини коллектив равишда муҳокама қилиш блан бирга боғлаб олиб боришни, раҳбарликда канцеляриячилик бюрократик иш усулларига батамом барҳам беришни талаб қилмоқдалар. Аппарат ихчам, сон жиҳатдан кам, броқ ишчан ва кучли бўлиши лозим. Энг яхши инженер-техник ходимлар бевосита ишлабчиқаришда банд бўлишлари лозим.

Докладчи планлаштириш соҳасидаги камчиликларга тўхталиб, бирқанча саноат корхоналари бир ме'ёрда ишламаётганликларини алоҳида уқтириб ўтди. Область саноат корхоналаридан 22 тасида ўтказилган текшириш натижасида ма'лум бўлдики, бу корхоналардан 20 таси маҳсулотнинг асосий қисмини иккинчи ва учинчи декадаларда берадилар. Тошкент тўқимачилик комбинати ва Чирчиқ электрохимия комбинатигина бир ме'ёрда ишламоқдалар. «Ташкабель», Экскаватор заводи, «Ўзбексельмаш», «Под'ёмник, «Таштекстильмаш» заводлари ойнинг биринчи декадасида планнинг 8—18 проценти миқдорида, иккинчи декадасида 10—30 проценти миқдорида ва учинчи декадасида эса 50—85 проценти миқдорида маҳсулот бермоқдалар.

Хўжалик раҳбарлари ва партия ташкилотлари штурмчиликка қат'ий барҳам беришлари ва барча саноат корхоналарининг бир ме'ёрда ишлашини та'минлашлари зарур.

Докладда саноат корхоналарининг раҳбар кадрлари ва мутахассислари блан ишлашда, шунингдек мутахассисларни тайёрлаш, жойлаштириш ва улардан фойдаланишда йўл қўйилаётган камчиликлар батафсил баён қилинди. Кўпгина мутахассислар бевосита ишлабчиқаришда фойдаланилмасдан, аппаратда ва бошқармаларда вақт ўтказмоқдалар. Масалан, «Под'ёмник» заводида бўлган 54 дипломли инженер ва техниклардан фақат 13 киши цехларда ишлайди. «Ўзбексельмаш», «Ташсельмаш» заводларида ва бошқа корхоналарда ҳам шундай аҳвол ҳукм сурмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми хўжалик раҳбарларидан, партия ва совет ташкилотларидан саноат корхоналари раҳбар кадрлари составининг сифатини яхшилашни, ёш мутахассислар ва энг яхши тажрибали мутахассисларни раҳбарлик ишига дадиллик блан кўтаришни, уларга ишлабчиқаришдан ажралмаган ҳолда техника билими олишга имконият туғдириб беришни талаб қилди. Саноат корхоналарини ихтисосли кадрлар блан та'минлашда республика техника олий ўқув юртлари ва махсус ўрта билим юртлари зиммасига катта мас'улият тушади, улар та'лим-тарбия ишларини тубдан яхшилашлари зарур.

— Бизда саноатни ривожлантириш плани йилдан-йилга оширилиб бажарилмоқда, дейди докладчи, — броқ саноатнинг ба'зи тармоқлари давлат планини бажармаётирлар. Ўтган йили Тошкент областидаги корхоналардан 121 таси давлат планларини бажармади, 127 миллион сўмлик маҳсулотни кам берди, шу йилнинг биринчи кварталида эса 92 корхона планни бажармади. Тошкент корхоналаридан 40 проценти номенклатура бўйича белгиланган планни бажармай келмоқда. Бу аҳволга барҳам бериш лозим. Шунингдек сифатсиз маҳсулот чиқариш ҳодисаларига ҳам тоқат қилиб бўлмайди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми иттифоқчи республикалар Компартия марказий комитетлари ва Министрлар Советларидан маҳаллий партия, совет ташкилотлари, министрлик ва бошқарма раҳбарлари ҳамда корхоналарнинг раҳбарларидан давлат планини ҳарбир корхона бўйича сўзсиз бажаришга эришиш блан бирга, маҳсулотни белгиланган номенклатура ва ассортимент блан ишлабчиқаришни та'минлашни, корхоналарда янги техникани ва илғор тажрибани кенг қўллашни талаб қилди.

Давлат интизомини бузувчиларга нисбатан муросасозликка қат'ий барҳам бериш, ишлабчиқаришни бошқараолмайдиган кишиларни раҳбарлик ишидан четлатиш ва уларнинг ўрнига ишбилармон ғайратли ташкилотчиларни кўтариш лозим.

Ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг сиёсий ва меҳнат активлигини янада ошириш саноат корхоналари олдида турган улуғвор вазифаларни бажаришнинг муҳим гаравидир. Партия ташкилотлари омма ўртасида сиёсий ва ташкилий ишни кучайтиришлари ва оммани хўжалик планларини муваффақиятли бажаришга сафарбар қилишлари лозим.

Бизда саноат олдида турган вазифаларни муваффақиятли бажаришни та'минлаш учун самарали иш олиб бораётган партия ташкилотлари бор. Тошкент тўқимачилик комбинати, Чирчиқ электрохимия комбинати, Янгийўл пахта заводи ва бошқа бирқанча корхоналарнинг партия ташкилотлари омма ўртасида сиёсий ишларни анча яхши ташкил этганлар.

Броқ, кўпгина саноат корхоналарининг партия ташкилотлари ўз ишларини ҳозирги талаблар даражасида ташкил этмаётирлар. КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг «Саноатни янада юксалтириш, техникани янада тараққий эттириш ва ишлабчиқаришни ташкил этишни янада яхшилаш вазифалари тўғрисида»ги қарорини бажариш соҳасида партия ташкилотлари олдида катта вазифалар турипти. Партия кучларини ишлабчиқаришнинг ҳал қилувчи участкаларига жойлаштириш масаласини қайтадан кўриб чиқиш, коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш, касаба союзлари ва комсомол ташкилотларининг ишчанлигини ошириш лозим. Партия ташкилотлари меҳнаткашлар ўртасида сиёсий-оммавий ишларни яхшилаш блан бирга, социалистик мусобақа ишларига раҳбарликни кучайтиришлари, шунингдек айрим хўжалик ходимлари томонидан ишчи ва инженер-техник ходимларнинг уй-жой, маиший шароитларини ва уларга маданий хизматни яхшилашга э'тибор бермаслик каби фактларга қарши қат'ий кураш олиб боришлари лозим. Саноатнинг ҳамма тармоқларида ишчиларга қулай маиший-маданий шароит туғдиришга маҳаллий Советларнинг э'тиборини жалб қилиш зарур.

Докладчи қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш масалаларига алоҳида тўхталиб ўтди.

Партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини кескин равишда юксалтириш тўғрисидаги қарорларини муваффақиятли бажариш учун курашиб областимизнинг колхозлари, МТС ва совхозлари чигит экишни ва бошқа экинларни экишни уюшқоқлик блан қисқа муддатларда ўтказдилар. Экиш ишлари юқори сифатли ўтказилди, агротехниканинг янги прогрессив усуллари кенг қўлланилди.

Бу йил экинларни парвариш қилишда анча ютуқларга эришилди. Ғўза парваришида қўл меҳнати қисқарди, ғўза қатор ораларини механизация кучи блан икки томонлама ишлаш кенгайтирилди. Шу блан бир қаторда докладчи ғўзани озиқлантиришда кечикиш рўй берганини таъкидлаб ўтди. Совхозларда ғўза парвариши яхши ташкил этилмаган.

Давлатга пахта топшириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилишини та'минлаш учун ва пахтадан мўл ҳосил тўплаш учун ғўза қатор ораларини ишлашни август ойида ҳам давом эттириш керак. Колхозлар, совхозлар ва МТСларда ғўза қатор ораларини ишлашни кучайтириш учун партия ташкилотлари бутун кучни сафарбар этишлари, қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани кенгайтиришлари лозим. Мўл ҳосил тўплаш учун ғўза қатор ораларига маҳаллий ўғит солиш, ўсимликни етарли озиқлантириш, ғўзанинг талабига қараб суғориб туриш, 15 августгача чеканкани тамомлаш, зарарли ҳашаротларга қарши курашни кучайтириш зарур. Ғўза қатор ораларини ишлашни давом эттириш блан бирга ҳозирданоқ пахта йиғимтеримига тайёргарликни қизитиб юбориш зарур.

Докладчи жамоат чорвачилигини янада ривожлантириш соҳасидаги вазифалар тўғрисида гапиради. У, колхоз, МТС ва совхоз раҳбарларининг э'тиборини — ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, маккажўхорини парвариш қилиш ва йиғиштириб олишни уюшқоқлик блан ўтказишга жалб қилди. Етилган маккажўхорини тезлик блан йиғиб олиш ва силос босиш блан бирга маккажўхори ва жўхорини такрор экиш ишини тезлик блан туғаллаш зарур. Чорва молларини иссиқ жой ва етарли ем-хашак блан та'минлаш учун чорва биноларини қуриш ва ремонт қилиш ишларини тезлатиш ҳамда ем-хашак тайёрлашни кучайтириш зарур.

Ғалла ўрим-йиғимини туғаллаш ва ғалла тайёрлашни қисқа муддатларда ўтказиш шу куннинг энг муҳим вазифасидир. Шунингдек картошка ва сабзавот тайёрлашни муваффақиятли ўтказиш учун бутун чораларни кўриш зарур.

Сўнгра ўртоқ Алимов КПСС Марказий Комитети Пленумида совет-югославия музокараларининг якуни тўғрисидаги масала муҳокама қилинганини айтади. КПСС Марказий Комитети Совет Иттифоқи ва Югославия федератив Халқ Республикаси ҳукумат делегациялари ўртасида олиб борилган музокараларнинг натижасини якдиллик блан ма'қуллади. Совет халқи Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг тинчликсеварлик сиёсатини қўллаб-кувватлайди, совет-югославия музокараларининг муваффақиятли туғаллланганлигини қизғин ма'қуллайди.

— КПСС Марказий Комитети Пленумининг 1956 йил 14 февральда КПСС XX с'ездини чақириш тўғрисидаги қарори, — дейди сўнгра ўртоқ Алимов, — барча совет кишиларининг сиёсий активлиги ва меҳнат соҳасидаги ғайратини янада ошириб юборди. Совет халқи ўзининг жонажон Коммунистик партиясининг навбатдаги с'ездини ишлабчиқариш соҳасида янгидан-янги муваффақиятлар блан кутиб олишга зўр ватанпарварлик ҳисси блан киришди. Партия ташкилотлари, ҳарбир коммунист ўзининг ташкилотчилик ролини кучайтириши, 1955 йил хўжалик планларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани қизитиб юбориши ва унга бошчилик қилиши, қишлоқ хўжалигининг ва саноатнинг ҳамма тармоқларини янада юксалтириши, меҳнаткашларнинг моддий ва маданий даражасини янада юксалтиришга эришиши керак.

КПСС XX с'езди олдидан барча партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари ўтказилади, район, шаҳар ва область партия конференциялари, шунингдек иттифоқчи республикалар Коммунистик партияларининг с'ездлари ўтказилади. Энг муҳим вазифа шуки, ҳарбир партия ташкилоти ўз ишидаги камчиликларни рўйрост очиб ташласин, коммунистларнинг авангардлик ролини оширишга эришсин, хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида турган вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишини та'минласин. Партия ички ишларини яхшилаш, омма ўртасида ташкилий ва партиявий-сиёсий ишларни кучайтириш шу куннинг энг муҳим вазифасидир.

Шубҳа йўқки, — дейди докладчи, — область партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети июль Пленуми томонидан қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажаришга эришади, ўзининг жанговарлик қобилиятини кучайтиради, КПСС XX с'ездига улуғ Ленин партиясининг жанговар отрядларидан бири сифатида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинча-сталинча Марказий Комитети атрофига мустаҳкам жипслашган ҳолда келади.

Ўртоқ Алимов доклади юзасидан музокаралар бошланди. Сўзга чиққан ўртоқлар КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг тарихий қарорлари муносабати блан омма ўртасида сиёсий активлик ва меҳнат соҳасидаги ғайрат кучайганлигини, партиямизнинг XX с'езди шарафига умумхалқ социалистик мусобақаси бошланиб кетганлигини та'кидладилар.

Тошкент шаҳар Киров район партия комитетининг секретари ўртоқ **Мусахонова** сўз олади.

— Киров райони саноат корхоналарининг меҳнаткашлари, — деди ўртоқ Мусахонова, — КПСС Марказий Комитети июль Пленуми қарорига жавобан, партия ва ҳукуматимиз томонидан қўйилган вазифаларни муддатидан илгари бажариш учун ўз зиммаларига қўшимча социалистик мажбуриятлар олмоқдалар. Янги вазифалар муносабати блан саноат корхоналари бошланғич партия ташкилотлари олдида янги талаблар пайдо бўлди. Улар кадрларни тайёрлаш ва тарбиялаш ишлари блан яқиндан шуғулланишлари, фабрика ва заводларда мутахассисларнинг сонини кўпайтиришлари, ишчиларнинг маданий ва техника савиясини ошириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилишлари лозим. Бу соҳада ҳали бизнинг ишимизда катта камчиликлар бор.

Сўнгра ўртоқ Мусахонова мутахассисларни корхоналарга жойлаштириш тўғрисида сўзлайди. У, кўпгина мутахассислар ҳали ҳам завод бошқармаларидаги ишлар блан банд эканликларини айтади. Масалан, «Ўзбексельмаш» заводида дипломга эга бўлган 154 мутахассисдан фақат 74 киши бевосита ишлабчиқаришда қатнашиб, 80 киши завод бошқармасида ишламоқда.

— Ишлабчиқаришда банд бўлган практиклардан мутахассислар тайёрлашга алоҳида э'тибор бериш зарур, — дейди ўртоқ Мусаханова, — уларни кечки ва сиртқи техникум ҳамда институтларга жойлаштиришга ёрдам бериш зарур. Шунингдек, маҳаллий миллат ёшларидан кадрлар тайёрлаш ишини яхшилаш зарур.

Чирчиқ шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **Мирзараҳимов** шаҳар корхоналари бешинчи бешйилликнинг ўтган йиллари мобайнида бирқанча янги маҳсулотларни, шу жумладан қишлоқ хўжалик машиналари, янги тип компрессорлар, химия саноати учун ускуналар, электростанциялар учун аппаратуралар ишлабчиқаришни ўзлаштирганликларини сўзлади. 1000 дан ортиқ ишлабчиқариш илғорлари ҳозирданоқ йиллик топшириқни бажариб, келгуси йил ҳисобига ишламоқдалар.

Лекин хўжалик раҳбарлари, бирқанча корхоналарнинг бошланғич партия ташкилотлари янги техника ва илғор технологияни кенг жорий қилишда бор бўлган имкониятлардан тўла фойдаланмаётирлар. «Чирчиксельмаш» заводида темирчилик-пресс, қуйиш цехларининг қувватидан тўла фойдаланилмаётир.

Қурилиш материаллари саноати министрлиги ва Кенг исте'мол моллари саноати министрлиги Чирчиқ шаҳрида бўлган ўз корхоналарининг ишига етарли раҳбарлик қилмаётирлар. Бу министрликлар ўз корхоналарининг ишини ёмон планлаштирадилар, топшириқларни ўзгартириб турадилар, корхоналарни тегишли материаллар блан етарли та'минламайдилар.

Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **Нуриддинов** сўзга чиқиб, шаҳар корхоналарида КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорларини ўрганиш бошланганлигини ва шу муносабат блан меҳнаткашлар ўртасида сиёсий активлик ва меҳнат соҳасидаги ғайрат кучайганлигини та'кидлади. Саноат корхоналарининг коллективлари биринчи ярим йилда ишлабчиқариш планларини бажариш, маҳсулот чиқаришни кўпайтириш учун курашда бирқанча яхши натижаларга эришдилар. Шаҳар корхоналари шу муддат ичида Ватанга пландан ташқари 127 миллион сўмлик маҳсулот бердилар, маҳсулот чиқаришни ўтган йилнинг шу муддатидагига қараганда анча кўпайтирдилар.

Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари кейинги вақтда саноат корхоналарининг ҳаётига оид актуал масалаларни ҳал қилиш блан чуқур шуғулланабошладилар. Масалан, МПС заводи партия ташкилоти илғор ишчиларнинг тажрибаларини кенг ёйишга катта э'тибор бермоқда. Тўқимачилик комбинатининг партия ташкилоти Тўқимачилик институти партия ташкилоти блан ҳамкорликда технология процессларини янада такомиллаштириш юзасидан самарали иш олиб бормоқда. Куйбишев район партия комитети рационализаторлар ва ихтирочилар кенгашини ўтказди. Бу кенгаш яхши натижа берди.

Ўртоқ Нуриддинов техника прогресси, меҳнатни ташкил этишни яхшилаш ва меҳнат унумдорлигини ошириш масалалари ҳали ҳам партия ташкилотларининг диққат марказида турмаганлигини та'кидлаб ўтди. Ишлабчиқариш технологиясини такомиллаштиришга, меҳнаткашларнинг тобора ўсаётган маданий-маиший талабларини қондиришга ҳали ҳам етарлик э'тибор берилмаётир. Бунинг натижасида ба'зи корхоналар планни бажармаётирлар, паст сифатли маҳсулот ишлабчиқаришга барҳам бермаётирлар.

Кенг исте'мол моллари саноати министрлиги ва ҳунармандчилик кооперация корхоналарида маҳсулотнинг сифати учун кураш қониқарли эмас, кенг исте'мол саноат молларининг ассортиментини кўпайтириш суст бораётганлиги натижасида, ба'зи хил молларни мамлакатнинг марказий районларидан келтиришга тўғри келаётир.

— КПСС Марказий Комитети июль Пленуми томонидан қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун, — дейди ўртоқ Нуриддинов, — илмий ходимлар блан ишлабчиқариш мутахассислари ўртасидаги ҳамкорликни кучайтиришимиз лозим. Тошкентда 15 олий ўқув юрти, 48 илмий-текшириш муассасалари бор. Агар илмий ходимлар, олий ўқув юртларининг ўқитувчилари корхоналарнинг инженер ва техниклари блан ҳамда ишлабчиқариш новаторлари блан ҳамкорликни кучайтирсалар яхши натижаларга эришадилар.

Янгийўл район партия комитетининг секретари ўртоқ **Мусаев** қишлоқ хўжалигига, жумладан пахтачилик ва чорвачиликка раҳбарлик қилиш масалаларига тўхталиб ўтди.

— КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарори, — деди ўртоқ Мусаев, — колхозчилар оммаси ўртасида сиёсий активлик ва меҳнат соҳасидаги ғайратни кучайтириб юборди. Ҳозирги вақтда пахтадан мўл ҳосил олиш учун қизғин кураш олиб борилмоқда. Районда ғўза қатор оралари 5 марта культивация қилинди. 3 марта чопиқ қилинди, 2—3 марта суғорилди ва озиқлантирилди.

Янгийўл район партия ташкилоти чорва маҳсулдорлигини ошириш соҳасида ҳам бирмунча муваффақиятларга эришди, сут соғиш кўпайди, давлатга ўтган йилдагига қараганда гўшт, сут, тухум, жун анча кўп топширилди. Район колхозларининг ярими 100 гектар экин майдони ҳисобида чорва маҳсулоти топшириш юзасидан 1960 йилга мўлжалланган даражага етди. Колхозларда чорвачилик бинолари, силос иншоотлари қурилмоқда, 1000 тоннага яқин силос босилди.

Шу блан бирга ба'зи колхозларда ҳали ҳам чорва молларини, шу жумладан соғин сигирлар, чўчқаларни кўпайтириш плани бажарилгани йўқ.

Тошкент экскаватор заводининг директори ўртоқ **Терентьев** сўз олади.

У, экскаватор заводининг ишини яхшилаш ва детальларнинг механика ишловини камайтириш учун қуйилмаларнинг сифатини яхшилаш зарурлиги тўғрисида гапирди. Агар бу масалада Ўрта Осиё политехника институтининг илмий ходимлари бизга ёрдам берсалар, шаҳарнинг ҳамма заводларидаги қуйиш цехларида ачиқ қуйма усулини жорий қилиш мумкин.

Дарвозадан келтирилаётган қум ёмон бўлганлигидан, қуйилмаларнинг сифати паст бўлмоқда. Кейинги йилларда қум масаласи бирнеча марта кўтарилди. Жилға станциясидан 13 километр узоқликда Дарвоза қумидан кўра яхши қум бор. Ана шу карьерни ишга солиш тўғрисида бирнеча марта партия ва совет ташкилотлари олдига масала қўйган бўлсак ҳам, ҳалигача натижа чиқмаётир.

Сталин номли 16-нчи совхоз директори ўртоқ **Бухоров** совхознинг техника базаси мустаҳкамланаётганлиги муносабати блан пахта етиштиришда қўл меҳнати тобора кам қўлланилаётганлигини сўзлайди. Агар 1945 йилда ҳар тонна пахта етиштириш учун 170—180 киши-куни сарфланган бўлса, 1954 йилда ҳар тонна пахтани етиштириш учун 45,8 киши-куни сарфланди. Шунингдек, совхозда ҳарбир сигирдан соғиладиган сут ҳам кўпаймоқда. Совхоз коллективи бу йил ҳарбир сигирдан камида 3000 литр сут соғиш мажбуриятини олди.

Ўртоқ Бухоров Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги ва унинг бўлим бошлиқлари Шмелёв ва Фёдоровларни тракторлар, пахта териш машиналари, культиваторлар ва бошқа механизмларни тегишли запас қисмлар блан етарли та'мин қилмаётганликлари учун қаттиқ танқид қилди.

Ўзбекистон металлургия заводи партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Эргашев** сўзга чиқиб, шу кунларда заводда партия XX с'езди шарафига бағишлаб мамлакатга тобора кўпроқ пўлат ва прокат берамиз, деган шиор остида социалистик мусобақа кенгайиб кетганлигини айтди.

Завод партия ташкилоти ишлабчиқариш планларини бажариш ва ошириб бажаришга ишчиларни сафарбар қилиш учун бирқанча тадбирларни амалга оширди. Ихтиро'чиларнинг конференциялари ўтказилди, икки бригада Қозоғистон металлургия заводига тажриба алмашиш учун бориб келди. Июль ойида рационализаторлик таклифларни йиғиш натижасида 118 таклифдан 42 таси амалга оширилди. Бу таклифларнинг амалга оширилиши корхонага ярим миллион сўмни тежаш имкониятини беради. Шу кунларда заводда ишлабчиқариш-техника конференцияси ўтказилмоқда.

Ўртоқ Эргашев завод ишига етарли ёрдам бермаётганлиги учун Ўзбекистон Фанлар академиясини танқид қилди. Академия ходимлари бизнинг заводга бормайдилар, инженер-техник ходимлар блан ҳамкорликда бирор илмий иш олиб бормайдилар. Ҳолбуки, улар технологияни яхшилаш, ишлабчиқаришни ташкил этиш ва кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни механизациялашда бизга катта ёрдам беришлари мумкин эди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси геология институтининг директори ўртоқ **Габриэльян** институт халқ хўжалигига жорий қилиш учун ихтиро' таклифлари киритишга етарли э'тибор бермаётганлиги ва бошқа институтлар блан мустаҳкам алоқа боғламаганлигига иқрор бўлди. Шунингдек у, институтнинг лаборатория базаси ва материал-техника жиҳатдан қуролланиши қониқарсиз эканлигини айтди.

Ўртоқ Габриэльян институтларга конкрет ва амалий раҳбарлик қилиш ўрнига, васийчилик ва канцелярия-бюрократик раҳбарлик қилаётганлиги учун Фанлар академияси президиумини танқид қилади. Район партия комитетининг ходимлари ҳам институтда камдан-кам бўладилар, институт томонидан олиб борилаётган илмий-текшириш ишларини яхшилашга яқиндан ёрдам бермаётирлар.

Оҳангарон шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **Дадабоев** кўмир саноати корхоналарида социалистик мусобақани кучайтириш зарурлиги тўғрисида сўзлади. Шу йилнинг ўтган 6 ойи мобайнида кўмир чиқазиш 106,5 процент бажарилди. Корхоналарда меҳнат унумдорлиги ошди, социалистик мусобақанинг кучайтирилаётганлиги туфайли, илғор машинистлар ва кончиларнинг сафи кенгаймоқда.

Саноат корхоналарида бўлган муваффақиятлар блан бир қаторда, айниқса қурилиш ташкилотларининг ишида катта камчиликлар борлигини сўзлаб, ўртоқ Дадабоев бундай деди: — Оҳангарон қурилиш бошқармасида техникадан яхши фойдаланилмайди. Фан ва техника муваффақиятларини ишлабчиқаришга жорий қилишга ҳаракат қилинмайди, рационализатор ва ихтиро'чилар ўртасида тегишли иш олиб борилмаётир. Шаҳар партия комитети қурилиш ва корхона бошланғич партия ташкилотларининг иши блан яқиндан шуғулланмади.

Ўртоқ Дадабоев. кадрларни алмаштиришда маҳаллий партия ташкилотлари блан келишиб иш қилмаётганлиги учун Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тошйўллар министрлигини танқид қилди. Бу министрликнинг раҳбарлари Оҳангаронга бирор иш блан борсалар, шаҳар партия комитетига киришни зарур деб ҳисобламайдилар.

Музокараларда ўртоқ **Цветков**, Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз раиси ўртоқ **Шукуралиев** ҳам сўзга чиқдилар.

Актив йиғилишида сўзга чиққан кишиларнинг ҳаммаси совет-югославия музокаралари натижаларидан, Совет Иттифоқи блан Югославия ўртасидаги муносабатларнинг яхшиланишидан жуда мамнун эканликларини изҳор қилдилар. Актив қатнашчилари Совет Иттифоқи блан Югославия ўртасидаги муносабатларнинг яхшиланиши халқаро кескинликни юмшатиш ва бутун дун'ёда тинчликни мустаҳкамлашга хизмат қилади, деб та'кидладилар.

Партия активининг йиғилиши КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг қарорини ма'қуллади ва уни амалга ошириш юзасидан бир оғиздан резолюция қабул қилди.

Пахтакор ўртоқлар, ҳарбир туп ғўзада мўл ҳосил тўплаш учун астойдил курашайлик!

Колхоз а'золарининг ғайрати

Сирдар'ё районидаги «Ленинобод» колхозининг ўртоқ Хакимов бошлиқ бригада а'золари бу йил 55 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Улар ғўза парваришини тобора кучайтирмоқдалар. Бригадада социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилган. Меҳнат интизоми мустаҳкамланган. Бригада а'золари барча ички резервлардан, механизация кучидан тўғри ва унумли фойдаланмоқдалар.

Ана шу тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида барча майдонлардаги ғўзалар 4 марта комплекс парваришдан чиқарилди, 2 марта озиқлантирилди ва ғўзаларнинг талабига қараб қондириб суғорилмоқда.

Ҳозир меҳр қўйиб, сифатли парвариш қилинаётган ғўзалар биртекис ривожланиб, мўл ҳосил тугмоқда. Ҳар туп ғўзада 10 — 12 тадан ҳосил шохи, 5 — 6 тадан кўсак бор.

Ўртоқ Хакимов бригадаси блан мусобақадош бўлган Норқулов, Худойбердиев ўртоқлар бошлиқ бригада а'золари ҳам ўз қўшниларидан ўрнак олиб 3-нчи парваришни тўла тамомлаб, 4-нчи парваришни тугатиш арафасида турибдилар. Улар ҳар туп ғўзанинг серҳосил бўлиши учун курашаётирлар.

Шу кунларда колхознинг барча а'золари ўз олдиларига ўтган йилги қолоқликни бартараф қилиш вазифасини қўйганлар. Улар анашу мақсад блан июль ойининг охиригача барча майдонлардаги ғўзаларга яна бир марта комплекс парвариш бериш учун курашмоқдалар.

— Бу йил, — дейди колхоз раиси ўртоқ Т. Каттабеков, — 700 гектар пахта майдонимизнинг ҳар гектаридан 26 центнердан ҳосил етиштириб берамиз, колхозни илғорлар даражасига етказиб оламиз.

Э. РАҲМОНОВ.

Виставкага қатнашиш мақсадида

Чиноз районидаги Ленин номли колхознинг коммунист Ачахон Исомова бошлиқ бригада а'золари бу йил квадрат-уялаб чигит экилган 65 гектар пахта майдонидан она-Ватанимизга 50 центнердан ҳосил етказиб бериш учун курашиб, ғўза парваришида юксак натижаларга эришмоқдалар. Шу кунгача бригаданинг ҳамма майдондаги ғўзаси 3 марта комплекс парваришдан чиқарилди ва 4-нчи парваришни кучайтириб юборилди. Бригаданинг Қ. Савдабоев ва БҚХВнинг кандидати Парда Хўжаева ўртоқлар бошчилик қилаётган звеноларида ғўза парвариши жадал сур'атлар блан ўтказилмоқда. Бу илғор звеноларда ғўзани культивация, чопиқ қилиш, суғориш ва озиқлантириш бир-бирига боғлаб олиб борилаётир. Звено бошлиғи Парда Хўжаева бундай дейди:

— Звеномиз а'золари ўтган йили 15 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 45 центнердан пахта ҳосили топшириб, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашиш ҳуқуқини олган эдилар. Бу йил биз 22 гектар ерга янги усулда чигит экиб, гектаридан 50 центнердан пахта олиш учун курашмоқдамиз. Қатор оралари яхши ишланган ғўзаларимиз ёппасига гуллаб, кўсакламоқда. Звеномиздаги илғор ёшлардан М. Турдибекова, У. Тожибоева ва Х. Холқўзиева каби ўртоқлар ғўза қатор ораларини сифатли чопиқ қилиб, ўз нормаларини ошириб бажараётирлар. Келгуси йилда ҳам Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашиш ҳуқуқига эга бўлиш учун курашмоқдамиз.

Бригадада ғўзаларни суғориш ҳам яхши йўлга қўйилган. Тажрибали сувчилардан А. Тошпўлатов, Н. Турдибеков каби ўртоқлар суғоришни юқори агротехника қоидалари асосида ўтказаётирлар.

С. ҲАМРОЕВ.

ОБЛАСТЬ КОЛХОЗЛАРИДА СИЛОСЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1955 ЙИЛ 26 ИЮЛЬГАЧА БЎЛГАН МА'ЛУМОТ

(процент ҳисоби блан)

Районларнинг номи	Планнинг бажарилиши
Оққўрғон	50,5
Қуйичирчиқ	14,8
Янгийўл	11,6
Ўртачирчиқ	10,9
Бўка	10,4
Сирдар'ё	9,6
Ўртасарой	8,5
Орджоникидзе	6,6
Чиноз	6,5
Октябрь	6,2
Пискент	5,1
Бекобод	4,6
Юқоричирчиқ	4,2
Гулистон	4,2
Боёвут	3,5
Калинин	3,3
Оҳангарон	2,2
Ховос	1,6
Верхне-волинск	0,7
Мирзачўл	0,0
Қорасув	0,0
Паркент	0,0
Тошкент	0,0
Жам'и:	6,9

Мусобақадошларимиз ғўза парваришидаги жиддий нуқсонларни тезда бартараф қилсинлар

Бўка район пахтакорлари бу йил ҳар гектар ердан 23 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Оққўрғон районидан келган ўзаро текшириш бригадаси бўкалилар пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш, чорвачиликни ривожлантириб унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан социалистик мусобақа шартномасида кўрсатилган тадбирларни қандай бажараётганликларини кўздан кечирдилар.

Районнинг илғор колхозлари, бригада, звеноларида ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари парвариши юксак агротехника талабларига мувофиқ, ўз вақтида юқори сифатли ўтказилаётир. Каганович номли колхознинг а'золари ғўзани парвариш қилишда иш сифатига алоҳида э'тибор берганлар. Айниқса ўсишдан орқада қолган ғўзалар қўшимча озиқлантирилиб, суғорилаётгани учун олдинги ғўзалар даражасига етиб, текис ҳосилга кирган. Ҳосил тўплаш ойлигида иш сур'ати ва сифати янада кучайтирилган. Ғўзаларга шарбат оқизилиб, вақтида культивация қилинаётир, ғўзалар баргидан озиқлантирилмоқда, шу туфайли кўпчилик майдондаги ғўзалар 5 — 7 тадан кўсаклаган, шона гулга, гул кўсакка айланмоқда. Илғор колхозларнинг мўл ҳосил етиштиришдаги бу тажрибалари бизни қувонтирди.

Аммо текшириш районнинг кўпчилик колхозларида ғўза параварши ҳозирги талаблар даражасида ташкил қилинмаганлигини кўрсатди. Культивация, чопиқ, ғўзани озиқлантириб суғориш сифатига ҳали ҳам э'тибор берилмаётганидан ўсимлик нормал ривожланмаётир. Катта майдондаги ғўзалар ўсишдан қолган. Карл Маркс номли колхозда ғўза парвариши жуда ёмон аҳволда. Колхоз раиси Ашуров, партия ташкилотининг секретари Исмоилов ўртоқлар далада, ишни уюштиришда фаолиятсизлик кўрсатаётганлари сабабли ғўза парвариши ҳаддан ташқари судралмоқда. Колхозда 230 гектардан ортиқ ғўза бир марта парвариш қилинганича қаралмаган, ўт босиб нобуд бўлмоқда, шона, гули тўкилаётир. Ўртоқ Қаюмов бошлиқ бригаданинг 30 гектар ердаги ғўзаси ғоят даражада ёмон, қаровсизликдан нобуд бўлиш олдида турипти. Колхозда ғўзани суғориш, культивация қилиш, айниқса зараркунандаларга қарши кураш ва озиқлантириш ниҳоятда суст ва сифатсиз ўтказилмоқда. Колхоз раиси ўртоқ Ашуров, «200 гектар ердаги ғўзада хашарот бор» дейди. Аммо ғўзани нобуд қилаётган бу зараркунандага қарши ҳечқандай чора кўрилмаган. Колхознинг ўсишдан қолаётган ғўзаларини қўшимча озиқлантириш учун 80 тонна минерал ўғит берилган. Аммо колхоз раҳбарлари бу ўғитдан тўғри фойдаланмаётирлар. Ғўзани озиқлантириш ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган. Минерал ўғитларни талонторож қилиш фактлари ҳам йўқ эмас. Ўғитларнинг бир қисми бошқа экинларга сарфланган. Колхоз етарли миқдорда сув олаётгани ҳолда сувдан унумли фойдаланилмайди. Ғўзани суғориш тўғри ташкил қилинмаган. Сувлар бекорчи жойларга оқиб ётибди. Сувчилар кечаси иш тепасида бўлмайдилар.

Бўка қишлоқ советидаги Сталин номли колхознинг кўпчилик майдонлардаги ғўзалари қўшни Ленин номли, Охунбобоев номли колхоз ғўзаси сингари яхши ривожланиб текис ҳосилга кирабошлаган бўлса ҳам колхоз раҳбарлари ғўзанинг кўкига мағрурланиб кейинги кунларда ўсимлик парваришини сусайтириб юборганлар: Ўртоқ Ҳайдаров дала мудири бўлган участкада ғўза сифатсиз парвариш қилинаётир. Ғўзани ёппасига бостириб суғориш авж олган. Шарипов, Каримов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ғўзалар сифатсиз парвариш қилинаётгани, ўз вақтида суғорилмаётганидан ҳарбир туп ғўза 5—6 тадан шона ташлаб юборган. Агротехниканинг бундай бузилиши колхоз раҳбарларини сра ташвишлантирмаётир.

Текшириш бригадаси Маленков номли колхозда мусобақа шартларининг қониқарсиз бажарилаётганини аниқлади. Бу колхозда ҳосил учун кураш жуда бўш ташкил қилинган. Колхознинг 4 та бригадасида ғўзанинг ҳосил олиши ўртача. Қолган 9 бригаданинг ғўзаси эса паст. Айниқса 6, 9, 10 ва 11-нчи бригадаларда 100 гектардан ортиқ майдондаги ғўза ана шу хилда ўсишдан, ҳосил олишдан қолиб кетган. Ўртоқ Аббосов бошлиқ бригаданинг 75 гектар ердаги ғўзасидан сув етрали бўлгани ҳолда 48 гектари ҳанузгача суғорилмаган. Шуни ҳам айтиш керакки, колхоз раиси ўртоқ Ҳайитбоев, дала мудирлари ва бригада бошлиқлари ғўза тупларининг аҳтиёт блан сақлашга ўтакетган даражада бепарволик блан қараганлар. Катта карталарнинг чеккасида қарийб 10—15 метр жойда кўчат йўқ. Тракторчилар бор ғўзаларни янчиб нобуд қилганлар. Satторов, Салимов сингари универсалчилар ҳозир ҳам эҳтиётсизлик блан ишлаб, ғўзаларни синдириб, бостириб нобуд қилмоқдалар. «Ленинобод» колхозининг 6, 7, 8 ва 9-нчи бригадаларида ғўза сийрак. 40—50 минг тупдан кўчат бор холос. Шуниси ачинарлики, колхоз раҳбарлари далада қолган ғўза кўчатларининг меҳр блан парвариш қилиб, ҳосилдор қилиш чорасини кўрмаганлар. Аксинча ғўзаси сийрак далаларда иш ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Сталин номли, Жамбул номли, Мичурин номли колхозларда ғўзани ўргимчаккана нобуд қилмоқда. Шунга қарамасдан райондаги 1-нчи, 2-нчи МТС раҳбарлари зараркунандаларга қарши курашни ҳамон кучайтирмаганлар. Тимирязев номли колхознинг Кенжаев бошлиқ бригадасига юборилган ОДН кўприк бузилганлиги сабабли ўтолмай уч кун тўхтаб турган.

Пахтадан мўл ҳосил етиштиришда энг муҳим тадбирлардан бири механизациядан кенг ва унумли фойдаланишдир. Аммо МТС раҳбарлари буни унитиб қўймоқдалар. Ҳар иккала трактор парки ҳаддан ташқари унумсиз ишламоқда. Кўпчилик трактор бузуқ. Ғўзани кўндалангига культивация қилиш юзасидан берилган топшириқ ҳар иккала МТСда ҳам бажарилмаган. Ўртоқ Журба директор бўлган 2-нчи МТС Жамбул номли камқувват колхозда бор-йўғи 8 гектар ердаги ғўзани кўндалангига икки марта культивация қилган. Ваҳоланки, МТС колхознинг 242 гектар еридаги ғўзасини икки томонлама культивация қилиб бериши керак эди. «Коммунизм» колхозида 240 гектар ўрнига фақат 35 гектар культивация қилинган. Жамбул номли колхозда 2 та, «Ленинизм» колхозида 8 та, Молотов номли колхозда 5 та трактор бирқанча вақтдан буён бузилиб ётибди. Бу ҳол МТС раҳбарларини сра ҳам ташвишлантирмаётир.

Бўка районининг колхозчилари, механизаторлари пахтадан мўл ҳосил етиштириш юзасидан ўз зиммаларига олган шарафли вазифани муваффақиятли бажаришлари учун ғўза парваришида юз берган камчиликларни тезда тугатишлари керак. Бунинг учун ҳамма куч ва моддий-техника воситалари дала ишларини кучайтиришга тўла сафарбар этилиши лозим. Биз, ҳосилдан қолаётган ғўзаларни алоҳида парвариш қилиб, олдинги ғўзалар даражасига етказиш блан барча майдонларда мўл ҳосил етиштирилишини талаб қиламиз.

Х. ТОШПЎЛАТОВ.

Оққўрғон район ижроия комитети раисининг ўринбосари.

Х. АЛИАКБАРОВ,
С. АБДУҚОДИРОВ,
Т. ҲАЙДАРОВ,
В. АҲАТОВ.

Ўзаро текшириш бригадасининг а'золари.

Ш. КУЗАНБОЕВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ОДН аппаратларини тезлик блан қайта ускуналаш лозим

Пахтадан мўл ҳосил етиштиришда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш жуда муҳим аҳамиятга эга. Айниқса ғўзанинг ашаддий душмани бўлган ўргимчаккана тез кўпайиб, катта майдонлардаги пахта ҳосилига зарар етказиши мумкин.

Ҳозир областьдаги айрим колхозларнинг ғўзалари ўргимчаккана блан зарарлангани учун барг ва кўсаклари тўкилаётир. Чиноз районидаги Сталин номли, Верхне-волинск районидаги Свердлов номли колхозларда ана шундай аҳвол рўй бермоқда.

Янчилган олтингугурт моддаси камчил бўлгани сабабли ҳозир зараркунандаларни самолётлар воситаси блан заҳарлаш кам қўлланилаётир. Шунинг учун ҳам ўргимчакканага қарши курашни ОДН аппаратлари ёрдамида олиб бориш керак.

1955 йилда чигит асосан 60 сантиметрли кенгликда ва қисман 45 — 45 схемасида экилди. Мана шу сабабдан ғўза экинига ишлов берувчи барча қишлоқ хўжалик машиналари (сеялка, культиватор ва ҳоказо) қаторида ОДН аппаратларини ҳам ҳозирги шароитга мослаштириб қайта қуриш лозим эди.

Афсуски, айрим МТС раҳбарлари бу муҳим вазифанинг аҳамиятига тушуниб етмаганлар. Масалан, Сирдар'ё районидаги 1-нчи МТСда (директори Аҳмедов, бош инженери Нарзиев, бош агрономи Авилкин ўртоқлар) ғўза зараркунандаларига қарши кураш ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган. Ўргимчаккана ва шира пахта далаларига зарар етказаётганига қарамай, МТСдаги 17 та ОДН аппаратидан биронтаси ҳам ҳанузгача торайтирилган қатор ораларида ишлаш учун мослаштирилиб, қайта ускуналанмаган. Шу кунларда колхозларда қатор оралиги 70 сантиметрли майдонлар учун қўлланиладиган 11 та ОДН аппарати тракторларга осилиб ишлатилмоқда. Бунинг натижасида экинга зарар етказилмоқда. ОДН аппарати пуркагичининг бошмақлари иш вақтида қатор оралиги бўйлаб эмас, балки қатор устидан юриб, ғўзаларнинг кўпгина шохларини синдириб юбораётир. Бу эса янги методдаги ишга эски ўлчов блан киришишнинг оқибатидир. Шунингдек бу ерда ОДН пуркагичларини тузатишга ҳам э'тиборсизлик блан қараб келинмоқда.

Сирдар'ё районидаги 2-нчи ҳамда Верхне-волинск районидаги 1-нчи ва 2-нчи МТСларда ҳам ана шундай аҳвол юз бермоқда. Бу МТСларнинг раҳбар ходимлари ОДН аппаратларини торайтирилган қаторларга мослаб қайта ускуналаб, ўргимчаккана ва ширага қарши курашишни мутлақо унутиб қўйганлар. Натижада ҳашаротлар ғўзаларга тобора кўпроқ зарар етказаётир. МТСларнинг директорлари Житенев, Холмуҳамедов ва Боймуҳамедов ўртоқлар бу аҳволни кўрабилатуриб ҳечқандай чора кўрмаётирлар. Улар бирнеча ОДН аппаратларини модернизация қилиб, ғўзанинг баргини тўкиш ва карадринага қарши кураш учун мослаштириш блан қаноатландилар. Ўзидан ма'лумки, бундай аппаратларни ўргимчаккана ва ширани йўқ қилиш учун ишлатиб бўлмайди. Чунки бу аппаратлар ўргимчаккана ва ширага пахта баргининг устки томонидан захар сепади. Ваҳоланки ўргимчаккана ва шира ғўза баргининг пастки томонидан зарарлайди.

Шунинг учун ҳам ОДН аппаратларини бундай тарзда модернизация қилиш мақсадга тўла жавоб бераолмайди. Пахта ҳосилини тўла сақлаб қолиш учун дарҳол мавжуд трактор ва қўл ОДН аппаратларини янги усулга мослаб, қайта ускуналаш ўргимчаккана ва ширага қарши курашни кучайтириб юбориш зарур. Шунинг блан бир қаторда ғўзанинг баргини тўкиш учун мувоффиқлаштириб модернизация қилинган ОДН аппаратларини ҳам қайта қуриш лозим. Бу аппаратларни шундай қайта ускуналаш керакки, уларнинг пуркагич органлари ердан 5 — 10 сантиметр баландликда туриб: ғўзага дорини пастдан юқорига қараб сепаолсинлар. Илгаригидай, дори юқоридан пастга қараб сепилганда эса ғўза баргларининг остки томонида ётган ўргимчаккана ва ширалар тирик қолади.

Шунинг учун ОДН аппаратларини қайта ускуналашда қуйидаги ишлар қилиниши лозим. 1 метр узунликдаги штанг битта болт блан трактор рамасига бириктирилади; бу штангга яна вилканинг бир болти блан мустаҳкамланади. Мана шу вилкада наконечникларни юқорига ёки пастга регулировка қилиш учун махсус тешиклар бор.

ОДН аппаратларининг пуркагич органларини юқорида кўрсатилган методда модернизация қилиш мақсадга мувофиқдир. Шу тартибда қайта ускуналанган ОДН аппаратлари Верхне-волинск районидаги 1-нчи, 2-нчи МТС дарда синаб кўрилди ва яхши натижалар бермоқда.

Д. ҚОСИМОВ.

Ўртачирчиқ районидаги Булганин номли колхозда ғўза зараркунандаларига қарши кескин кураш олиб борилмоқда. Суратда: ОДН ва қўл аппарати блан ғўзаларга захарли дори сепилаётир.

М. Шевелёв фотоси.

Қаҳрамоннинг шогирди

Мана, июльнинг ойдин кечаларидан бири. Ғўзаларни кечаси суғориш унинг ҳам ердан, ҳам ҳаводан етарли миқдорда нам олишини яхши тушинган кекса пахтакор кенг пайкалнинг сон — саноқсиз эгатларига сув таратмоқда. Эгатларда биртекис жилдираб оқиб, ғўза тупларига ҳаёт бағишлаётган сувнинг оқиши, Нурманбой отага завқ бағишлайди. Уни ҳалол меҳнатга яна илҳомлантиради.

Ота уч гектар келадиган шу катта картага кечкатамон сув тараган эди. Ҳарбир эгатга етарли миқдорда чим бостирилганлиги, ўқариқлар, қулоқлар кундуз куни яхши кўздан кечирилганлиги, хуллас кечасилик меҳнатни яхши ташкил қилинганлиги туфайли таралган сув кўп ўтмаёқ оёқлаб қолди. Буни кўрган звено бошлиғи Тилла Туронов.

— Суғорган карталарингизни айланиб чиқдим, яшнаяпти отахон нима қилса ҳам устозингиз қаҳрамон Назарали ота-да, — деди.

— Ҳа, чинакам деҳқон шунақа қилади. Назарали ота менга «пахтадан мўл ҳосил оламан десанг, ғўзани кечаси суғор» деб маслаҳат берар эди. Мен унинг гапларига доим амал қиламан.

Звено бошлиғи Нурманбой отанинг фикрини қувватлади-да дала шийпони томон йўл олди. Ота кетмонини елкага ташлаб эгатларни охиридан хабар олгани кетди.

Дарҳақиқат, ота бу касбда 10 йилдан бери ишлаб келади. У, пахта майдонларининг паст—баландлиги, ғўзаларнинг сувга бўлган талаб ва эҳтиёжларини беш қўлдек билади. Тажрибали сувчи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Назарали ота Ниёзов блан бирgaликда 4 йил сувчилик қилди. Айниқса, у, сувчиликдаги тажрибаларини ана шу йиллар ичида ортдирди ва ўзининг фидокорона меҳнати блан колхозчиларнинг катта ҳурматига сазовор бўлди.

Нурманбой ота Урмонов ўз тажрибалари ҳақида сўзлар экан, ғўзани қондириб суғоришда асосан нималарга э'тибор бериш кераклиги ҳақида ҳикоя қилади.

— Биринчидан, — дейди у, — мен ўзимнинг кўпйиллик тажрибаларимда ғўзаларни ҳосил олаётган даврда меҳр блан суғориш фойдали эканлигини кўрдим, чунки бу даврда суғорилган ғўзаларнинг шонасига-шона гулига-гул ва кўсагига-кўсак қўшилади. Кейин, ғўзаларнинг сувга бўлган талаб ва эҳтиёжини ўрганиш ҳам катта аҳамиятга эга. Агар ғўзани бир кун олдин ёки кейин суғорилгудек бўлса, унда ҳосилга анча зарар етказилган бўлади. Шунингдек ғўзани суғоришда агротехника қоидаларига амал қилиб, эгатларга сувни жилдиратиб тарайман. Бунда ҳарбир туп ғўза қониб сув ичади. Ана шундай қилганда сув анча тежалади ва пушталарни ортиқча захлаб кетишига йўл қўйилмайди.

Нурманбой ота хизмат қилаётган звено а'золари ғўзаларни сифатли парвариш қилиш блан бирга суғориш ишларини отанинг тажрибаларига амал қилган ҳолда олиб бориб, ўтган йили мавжуд пахта майдонининг ҳар гектаридан 38 центнердан ҳосил олган эдилар. Улар бу йил юзцентнерчилар ҳаракатига қўшилиб, гектаридан 50 центнердан ҳосил олиш учун астойдил курашаётирлар. Бу курашда шубҳасиз тажрибали сувчи, қаҳрамоннинг шогирди Нурманбой ота Ўрмоновнинг муносиб ҳиссаси бор.

С. НУ'МОНОВ,
С. ОБЛОҚУЛОВ.

РЕПОРТАЖ

Фидокор кишилар, ҳосилдор далалар

Пахтакор колхозлар даласига борганингизда бирхил манзарани — кўм-кўк пахтазорни кўрасиз. Шу кунларда бу далаларнинг қиёфаси анча ўзгарган, шапалоқ-шапалоқ япроқлар орасидан мўралаб турган гуллар далага ҳусн бағишлайди. Ёз фаслининг иссиқ, узун кунлари ўтаётган шу пайтда сабзавотчилик колхозларига борганингизда эса жуда чиройли, хилма-хил далаларни кўриб завқланасиз. Бир пайкалда эртаги картошка палаклари сарғайиб ҳосил пишиб етилган бўлса, шу ерга қўшни бўлган картада кенг пушталарга қулоч ёйган қовун-торвузларни кўрасиз. Нарироқда эса, баҳорнинг дастлабки меваси — бодиринг ҳамон ўз ҳосилини бермоқда. Колхоз қишлоғига кириб борган сари даланинг хилма-хиллиги ортаверади.

Қишлоқ марказидан анча жойгача борганимизда йўл чапга бурилди. Бу ерда колхоз темирчилик устахонаси жойлашган эди. Темирчилар арава ва автокачкаларнинг айрим жойларини тузатиш учун деталь тайёрламоқдалар. Шу ерда бригада бошлиғи Қумри Раҳимовани кўрдик. У раҳбарлик қилаётган бригада ҳозиргача гектаридан 14,5 тоннадан пиёз йиғиб олди. Бригада а'золари пландаги 22 тонна ўрнига гектаридан 30 тоннадан помидор топширмоқчилар. Бригада бошлиғи Қумри Раҳимова ўз ишини билган, кўпчилик блан ишлайоладиган ташкилотчи қиз. У бригадага биринчи йил раҳбарлик қилаётган бўлишига қарамай, бу соҳада уддабурро эканлигини амалда кўрсатмоқда.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ёш бригада бошлиғига ҳар жиҳатдан амалий ёрдам бермоқда. Шунинг учун ҳам бу бригада бошқаларга намуна бўлаётир. Биз Қумри Раҳимова блан унинг далаларини кўрдик. Эркак ва аёллар фидокорона меҳнат қилиб, кўпроқ сабзавот маҳсулотлари етиштириш учун курашмоқдалар.

Колхознинг қайси даласига борсангиз, ҳамманинг ҳам астойдил меҳнат қилаётганлиги ўз вазифасини муваффақиятли бажариш учун курашаётганлигини кўриб қувонасиз. Шу нарса кишини хурсанд қиладики, бирор далада ҳам экинлар ичида ўсаётган бегона ўтларни кўрмайсиз. Сув керак жойда экинларга сув таралмоқда, чопиқ талаб картошка ва лавлагилар чопиқ қилинаётир. Кечагина етилган пиёз қаторлари ўтоқдан чиқарилмоқда, майин пиёз толалари барқ уриб етишмоқда.

Сертупроқ дала йўлларидан автомашина — аравалар тўхтовсиз ўтиб турипти. Уларда шаҳардаги дўконларга картошка, сабзавот ва полиз экинлари маҳсулоти жўнатилмоқда. Шоферлар, аравакашлар шаҳар меҳнаткашларига тезроқ маҳсулот етказиб бериш учун ошиқадилар.

Колхоз раиси — Маннон Султонов блан далаларни айланиб юрар эканмиз у, ҳосил учун кураш қизғин паллага кирганлигини, шу кунларда ишни дўндирган киши кузда катта даромад олиши мумкинлигини ҳикоя қилади:

— Ёзнинг иссиқ кунларида пешона тери тўккан деҳқоннинг кассаси кузда пулга тўлади. Биз бў йил 610 гектар ерга сабзавот экинлари экдик. 130 гектар ерга картошкани квадрат-уялаб жойлаштирдик. Сабзавотчиликда янги, прогрессив усулни қўллаш бизга катта ёрдам бермоқда. Ишимиз илгаригига қараганда анча енгиллашди, чунки «универсал» даланинг узунасига ҳам, кўндалангига ҳам юрмоқда.

Колхоз бу йил экин планини ошириб бажарди. 65 гектар ўрнига 70 гектар ерга полиз экинлари экилди. Колхознинг олди қовунлари пишай деб турибди.

— Биз, — деб сўзида давом этади раис, — полиз экинларини экишга ва улар учун ер тайёрлашга алоҳида э'тибор берамиз. Агар қовун-тарвуз экилган жойнинг атрофи дарахтзор бўлса палагига раға тушиб, унинг ҳосили яхши бўлмайди. Шунинг учун биз қовун полизларини офтоброқ дала ёнбағирларига жойлаштирганмизки, улар қуёш нуридан яхши фойдаланиб қовун-тарвузнинг шираси ўткир, серсув бўлади.

Колхозда ҳарбир иш олдиндан ўйлаб, тузилган қат'ий план асосида олиб борилмоқда. Бу ерда шундай тартиб ўрнатилганки масалан, узоққа жойлашган бригадаларга помидор плани берилмаган. Чунки, помидори ўз вақтида белгиланган жойга етказилмаса, у ўз қимматини қисман йўқотади, я'ни эзилади. Шунинг учун колхозда марказга яқин бригадаларга помидори эктирилган. Иккинчидан колхоз правлениеси сабзи берган бригадага пиёз бермаган. Чунки, бу экиннинг иккаласи ҳам серўт ҳисобланади. Бодринг экан бригада помидори экмаган, сабаби бу иккала экин ҳам ҳар куни териб олишни талаб этади. Мана шу тадбирлар амалга оширилганлиги сабабли иш муваффақиятли кетмоқда.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти хўжаликни мустаҳкамлаш учун қўшимча тадбирлар кўрмоқда. Бу йил 3 корпусли теплицани қуриб битказди ва дастлабки ҳосилни шаҳар меҳнаткашларига эрта баҳорда етказиб берди. Колхозчилар бу йил теплица ҳосилини ноябрь ойининг охирларида, декабрьнинг бошларида чиқармоқчилар!

Биз колхознинг кенг далаларини айланиб юриб, Бўзсув, Қорақамиш ариқлари туташган жойдаги бригадага келганимизда, кун анча исиган, далаларда қуёшнинг кумуш ҳалқалари живирлашарди. Шундай иссиқ пайтда қовун полизда эркак ва аёллар ишламоқда эди. Биз колхоз раиси Маннон Султоновдан, нега уларнинг дам олишга чиқмаганларини сўрадик. У кулиб жавоб берди:

— Қовуннинг палагини фақат кун исиган вақтда тараш керак, акс ҳолда талабга мувофиқ бўлмайди. Агар қовун палаги эрталабки пайтда таралса у мўрт бўлгани учун синиб, шикастланади. Шунинг учун бу колхозчилар иссиқ бўлишига қарамай ўз ишларини давом эттирмоқдалар.

Шу ердан нарироқда жуда катта майдонга ғов тўсиб қўйилган эди. Бу ерда от ҳам, қўй ҳам, сигир-бузоқ ҳам ўтлаб юрипти. Колхоз бу молларни нима учун қўлла боқмаётганлиги ёки яйловга чиқариб юбормаганлиги бизни қизиқтирди. Бунга ҳам раис жавоб берди:

— Яйловдаги йилқилар, қўй-қўзилар, ғўнажинлар касалланган ёки ориқлаб қолган бўлса, ана шу қўрғонга олиб келиб алоҳида парвариш қиламиз, ветеринария жиҳатидан даволаймиз, тузалиб, семириб, ўзини тутиб олгач яна яйловга жўнатамиз.

Колхоз хўжалиги блан атрофлича танишилганда, ҳарбир иш муваффақиятли бажарилаётганлигини, кишилар ўз жойида белгиланган топшириқни сидқидиллик блан бажараётганлигини кўрасиз. Колхоз раҳбарлари — раис парторг, бригада бошлиқлари, мироб, ҳосилот советининг раислари ўз вазифаларини тўғри тушунадилар, ана шу вазифани уддабуролик блан адо этадилар. Фидокор кишилар — Нафиса Усмонова, Раҳим Орипов сингари колхозчилар ўз меҳнатлари блан бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Барча колхозчиларни ҳам мўл ҳосил олаш учун ҳормай-толмай курашга илҳомлантирмоқдалар.

Бригадалардаги дала шийпонлари кўркам қилиб жиҳозланган. Колхозчилар вақтида газета ва журналлар олиб турадилар. Улар ўртасида суҳбатлар бўлади. Колхоз партия ташкилоти (секретари Ғафур Собиров) колхозчилар ўртасида тушунтириш ишларини олиб боришда, илғорлар тажрибасини кенг ёйишга алоҳида э'тибор бермоқда.

Тошкент районидаги «Октябрь» колхозининг азамат кишилари бу йил она-Ватанимизга картошка, сабзавот, полиз экинлари маҳсулотини мўл-кўл етказиб бериш, шаҳар меҳнаткашларини ана шу маҳсулотларга бўлган талабини қондиришга муносиб ҳисса қўшиш учун ҳормай-толмай меҳнат қилаётирлар.

А. ШЕРМУҲАМЕДОВ,
С. МАҲКАМОВ.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ПУХТА ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

Мактаблар ремонтидаги сусткашликка барҳам берилсин

Мирзачўл районида бу йил 34 мактаб биноси ремонт қилиниши керак. Шу жумладан 11 бино капитал, 23 бино жорий ремонтдан чиқарилиши лозим. Бу мактаб биноларининг деярлик ҳаммаси колхозлар балансидаги бинолар бўлиб, улар колхоз ҳисобидан ремонт қилиниши керак.

Мактабларни янги ўқув йилига барвақт тайёрлаб қўйишнинг аҳамиятини яхши англаган айрим колхоз правлениелари ўзларига қарашли мактабларда ремонт ишларини уюшқоқлик блан бошладилар. «8-нчи март» колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Исроилов) 27-нчи бошланғич мактаб биносини районда биринчи бўлиб сифатли қилиб ремонтдан чиқарди. Шунингдек, «Қизил юлдуз» колхози правлениеси (раиси ўртоқ Боймуродов) 23-нчи еттийиллик мактаб биносини ва Ворошилов номли колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Мирзаев) 5-нчи еттийиллик мактаб биносини тўлиқ ремонтдан чиқариб, янги ўқув йилига тайёр қилиб қўйдилар.

Лекин районда янги ўқув йилига тайёргарликнинг умумий аҳволи ва ҳозирги сур'ати мутлақо талабга жавоб бермайди. Кўпчилик мактабларда ремонт барвақт бошланган бўлса ҳамки, ремонт сур'ати устидан етарли назорат ўрнатилмаганлиги туфайли иш ниҳоятда чўзиб юборилмоқда.

Айрим колхоз правлениелари ўз территориясидаги мактаб бинолари ремонтини ҳали бошлаганлари йўқ. Бунга Ленин номли (правление раиси ўртоқ Йўлдошев), Маленков номли (правление раиси ўртоқ Омонов) колхозларини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Бу колхозлар территориясидаги 20-нчи ва 25-нчи мактаблар биносининг ремонти, шунингдек «Боёвут» совхозлараро база ҳузуридаги 22-нчи ҳамда Марказий мелиоратив тажриба станцияси ҳузуридаги 26-нчи мактаб биноларининг реремонтия жуда секинлик блан давом этмоқда.

Район матлубот жамияти (раиси ўртоқ Маргулис) бўлса, мактабларни керакли ремонт материаллари ва ўқув қуроллари блан та'минлаш ишига мас'улиятсизлик блан қарамоқда. Шу чоққача район мактабларининг ремонти учун фақат 25 рулон толь, 140 килограмм бўёқ, 25 килограмм дурадгорлик елими, 120 килограмм олиф, 2 вагон ёғоч ва оз миқдорда фанер келтирилди. Бу, мактабларнинг ремонти учун талаб қилинадиган материал ҳажмининг 50 процентини ҳам ташкил қилмайди. Мактабларга берилиши лозим бўлган 80 кубометр тахтадан районга бир кубометри ҳам келтирилгани йўқ.

Бундай аҳвол областьнинг Сирдар'ё районида ҳам давом этмоқда. Бу районда 29 мактабнинг филиаллари блан 64 бино шу жумладан 24 бино капитал ва 40 бино жорий ремонт қилиниши лозим. Бирқанча мактабларда ҳали ремонт ишлари бошлангани йўқ. Ремонт давом этаётган 21 та мактабда эса иш жуда суст бормоқда ва уни тезлатиш чоралари кўрилмаётир.

Район бўйича ремонт талаб қилинадиган 1475 партадан 800 таси ремонт қилинган, холос. Районда мактаблар учун қўшимча равишда янги бинолар қуриш иши ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Каганович номли колхоздаги 13-нчи мактаб биноси, «Ҳақиқат» колхозидаги 5-нчи мактаб биноси ва «Ленинобод» колхозидаги 16-нчи мактаб биноси ўқувчилар контингенти ошгани туфайли кенгайтирилиши керак эди. Аммо қурилиш материалларининг ўз вақтида етказиб берилмаётгани сабабли қўшимча бино қуриш иши ҳалигача бошлангани йўқ. Шунингдек, район мактаблари учун керакли ўқув қуроллари келтириш масаласи ҳам тўла ҳал қилинмаган.

Районда мактаб бинолари ремонтининг бу қадар суст бораётганлигига бир томондан колхоз раҳбарлари ва район халқ маорифи бўлими ходимлари (бўлим мудири вазифасини бажарувчи ўртоқ Тагиров)нинг бепарволиги сабаб бўлаётган бўлса, иккинчи томондан «Узбекснабпрос»нинг ремонт учун керакли материалларни ўз вақтида етказиб бермаётганлиги ҳам та'сир қилмоқда. Берилиши лозим бўлган икки ярим тонна цемент, 500 дона шифер, 10 кубометр тахта ва 10 кубометр ёғоч шу чоққача район мактабларига берилгани йўқ.

Ўқув-тарбия ишларининг юқори савияда олиб борилиши ва умумий мажбурий та'лим қонунини тўла амалга ошириш янги ўқув йилига пухта тайёргарлик кўриш ва ҳамма нарсани тахт қилиб қўйилишига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Шунга қарамай Мирзачўл ва Сирдар'ё районларининг партия, совет ташкилотлари, халқ маорифи бўлимлари янги ўқув йилига тайёрлик ишлари сур'атини тезлатиш, мавжуд имкониятлардан кенг фойдаланиш учун зарур тадбирларни амалга оширмаётирлар.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ.

Мактабларга оталик ёрдами

Бекобод район халқ маориф бўлими ва мактаб дирекциялари янги ўқув йилига қизғин тайёргарлик кўрмоқдалар. Районда 36 та мактаб капитал ва жорий ремонтдан чиқарилади. Совхозлар ва колхоз ўз оталикларидаги мактабларга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

1-нчи «Далварзин» совхозининг инженери ўртоқ П. И. Капралов бошлиқ қурилиш бригадаси совхоз оталигидаги 12-нчи Дмитриев номли мактабни сифатли ремонт қилиб берди. Шу блан бирга совхоз ёрдамида синиқ инвентарьлар қайтадан тикланди, стол ва стуллар ёзув доскалари ҳамда кўпгина бошқа керакли янги инвентарьлар сотиб олинди. Узоқдан қатнаб ўқучилар учун мактаб ҳузурида 100 киши сиғадиган ётоқхона ва ошхона, 5 хонали янги ўқиш корпуси қурилиб, электр ва телефон ўтқазилди. Совхоз ишчилар комитети ўз ҳисобидан мактаб учун музика асбоблари сотиб олиб берди ва 100 дан ошиқ болани путёвка блан та'минлаб, пионер лагерларига дам олишга юборди.

3-нчи «Далварзин» совхози ҳам ўз оталигидаги Ломоносов номли 9-нчи, Шевченко номли 6-нчи мактабларни барвақт капитал ремонт қилиб берди. Райондаги Дзержинский номли, Будённий номли ва Энгельс номли колхоз правлениелари ҳам ўз территорияларидаги мактабларни ремонт қилишга яхши ёрдам бермоқдалар. Мавжуд инвентарьлар, синф хоналари ва ўқитувчилар турадиган биноларни ремонт қилиш блан бирга кўпгина янги инвентарьлар сотиб олинмоқда.

Райондаги мактаб дирекциялари ва жамоатчилик янги ўқув йилига тайёргарликни кучайтириб, шу йил 1 августгача ҳамма мактабларни тўла-тўкис ремонтдан чиқариш учун курашмоқдалар.

И. ШОҒУЛАМОВ.

Редакция почтасидан

Текин томоқлар

Апти-ангорини кўрсангиз дуб-дурустгина, лекин «касбкори» нуқтаи назаридан қилни қирққа ёриб, юлдузни бенарвон уручилар ҳам бор. «Ишламай еган, оғримай ўлади» дейилсада, ҳозирча булардан иситма ҳам чиқмаётир. Булар кимлар денг. Бирни ўнга, ўнни юзга, юзни мингга уручи заёмфурушлар. Рўпарасига келсангиз кўзини лўқ қилиб, уялмай-нетмай сиздан «заёмингиз борми?» деб сўрайди.

Манз, бу олғирларнинг рўйхати:

Қосим Усмонов — Чиғотой кўча, Муҳокама проезд, 4-нчи тупик, 29-нчи уйда туради. 5—6 йилдан буён заёмфурушлик қилади. Ҳайдар Усмонов — (Қосим Усмоновнинг укаси). Ма'руф Муслимов — Пахта кўча, 1-нчи тупик, 17-нчи уйда туради. Не'мат Ҳайдаров — Лангар кўча, 6-нчи тупик, 11-нчи уйда туради. Тўхта Эргашев — Мевазор кўча, 21-нчи уйда туради. Зокир Ғуломов — Ҳамза кўча, Олча проезди, 60-нчи уйда туради. Зокир Хусанов — Қизил тут кўча, 35-нчи уйда туради. Маҳамадали Акбаров — Чиғатой кўча, 2-нчи тупик, 5-нчи уйда туради. Ҳабир Усмонов — Лангар кўча, 12-нчи тупик, 28-нчи уйда туради. Раҳим Аҳмедов — Жарариқ кўча 11-а домком, 99-нчи участкада туради.

Булар ижтимоий фойдали иш блан шуғулланмайдилар. Чунки, пул топишнинг оппа-осон, машаққатсиз йўлини топиб олганлар. Булор ҳамавақт Октябрь колхоз бозорига бораверишдаги 3627-нчи омонат касса олдида аридай тўзғиб юришади, ҳечким уларга кесак отиб «кишт» демайди ҳам.

Фараз қилингки, яна икки кундан кейин палон шаҳарда, палон заёмнинг навбатдаги тиражи ўйналади, деб. Шу куни бу ишомоллардан биттаси самолётда ўша шаҳарга учиб боради ва заём тиражида қатнашади. У, қуш тилини қуш билади дегандек, ўзлари тушинадиган 3 — 4 телеграммани тезликда бу ерга юборади ёки бўлмаса телефон қоқади. То газетада тираж рақамлари э'лон қилингунча бу ердаги ҳамтовоқлар ютуқ чиққан заёмларни турли найранглар блан кишилардан йиғиб оладилар. Мана, бизнинг қўлимизда Муслимов ёнидан топилган кичкина блокнот. Унинг биринчи бетидан охирги бетигача икки хонали рақамлар ёзилган. Ҳарбир бетнинг тепасида, масалан «130», «131» ва ҳоказо белгилар бор.

— Блокнотдаги белгиларни қандай тушинса бўлади? — деб сўрадик, биз Ма'руф Муслимовдан.

— Тушинтирган блан сизлар тушинмайсизлар. — деди тўғридан-тўғри у. («Махсус» телеграмма ва шифровка хизматини ўтовчи блокнотни тегишли органлар диққатига ҳавола қиламиз).

Бу заёмфурушлар биргаликда ов қилишади, ютуқни ўртада бўлишади.

Давлат томонидан халқ хўжалигини янада ривожлантириш мақсадида чиқарилган заём беш-ўнта текинтомоқ қўлида ўз қийматини йўқотиши мумкин эмас. Давлат заёмини олиб сотишни касб қилиб олган бу муттаҳамлар аллақачонлари супирилиб ташланиши керак эди. Лекин бу текинхўрлар ҳамон изғишиб юришипти.

М. ИКРОМОВ,
А. ИСҲОҚОВ.

Австрия блан тузилган Давлат Шартномаси кучга кирди

1955 йил 27 июльда СССР Ташқи Ишлар Министрлигида Ташқи Ишлар Министри В. М. Молотов мустақил ва демократик Австрияни тиклаш тўғрисида Давлат Шартномасининг Француз ратификацион ёрлиғини Франциянинг СССРдаги Муваққат Ишлар Вакили Ж. Ле Руадан қабул қилиб олди. Бу Шартнома 1955 йил 15 майда Венада имзоланган ва Франция республикаси президенти томонидан 1955 йил 22 июльда ратификация қилинган эди.

Мазкур ёрлиқ юқорида кўрсатиб ўтилган Давлат Шартномасининг 38-нчи моддасига мувофиқ сақлаш учун СССР Ҳукуматига топширилди.

Ма'лумки, Давлат Шартномасининг шартларига мувофиқ Шартнома СССР, Буюк Британия, АҚШ, Франция ва Австрия ратификацион ёрлиқлари сақланиш учун Совет Ҳукуматига топширилгандан кейин дарҳол кучга киради.

СССР, АҚШ, Буюк Британия ва Австриянинг Австрия блан тузилган Давлат Шартномасининг ўз ратификацион ёрлиқларини сақлаш учун СССР Ҳукуматига топширганликлари илгари хабар қилинган эди. Энди Франция ҳам ўз ратификацион ёрлиғини сақлаш учун топширди.

Шундай қилиб, мустақил ва демократик Австрияни тиклаш тўғрисида 1955 йил 15 майда Венада имзоланган Давлат Шартномаси 1955 йил 27 июльдан бошлаб кучга кирди.

Француз ратификацион ёрлиғини сақлаш учун топшириш вақтида қуйидагилар ҳозир бўлдилар:

Совет томонидан — СССР Ташқи Ишлар Министрининг Ўринбосари В. А. Зорин, СССР ТИМ 1-нчи Европа бўлимининг мудири А. А. Арутюнян, Шартнома-Ҳуқуқ Бўлимининг Мудири Г. И. Тункин, Е. Н. Насиновский, А. А. Шведов.

Франция томонидан — Франциянинг СССРдаги Элчихонасининг маслаҳатчиси Ф. де Лиенкур, Элчихонанинг 1-нчи секретари Де Ла Порт, Элчихонанинг 2-нчи секретари П. Эсмен, Элчихонанинг атташелари П. Монто ва Р. Жеен.

Австрия блан тузилган Давлат Шартномаси кучга кирди

ВЕНА, 27 июль. (ТАСС). Мустақил ва демократик Австрияни қайтадан тиклаш тўғрисидаги Давлат шартномаси кучга кирганлиги муносабати блан бугун Австрия масалалари блан шуғулланучи Иттифоқчилар кенгашининг сўнгги мажлиси бўлди.

Мажлис тамом бўлганидан кейин тўрт давлатнинг Австриядаги иттифоқчилар комиссияси биноси устидаги байроқларини тантанали суратда тушириш маросими ўтказилди. Байроқларни тушириш вақтида Франция, СССР, АҚШ ва Англиянинг давлат гимнлари ижро этилди.

Шундан кейин, Иттифоқчилар кенгашида расмий қабул маросими бўлди.

ЮГОСЛАВИЯ ПАРЛАМЕНТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ СССРГА КЕЛИШИГА ДОИР

Совет Иттифоқи блан Югославия ўртасидаги дўстона муносабатларни янада ривожлантириш мақсадида Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Волков ва Миллатлар Советининг Раиси В. Т. Лацис СССР Олий Совети номидан Югославия Федератив Халқ Республикаси Иттифоқи Халқ Скупшчинасининг Раиси Моше Пьядега телеграмма юбориб, Югославия парламент делегациясининг Совет Иттифоқига келиб кетишини таклиф этган эдилар.

Шу таклифга жавобан М. Пьяде Югославия Федератив Халқ Республикаси Иттифоқ Халқ Скупшчинаси ҳар иккала палатанинг қўшма мажлисида Совет Иттифоқига бориб келиш учун қуйидаги составда делегация тайинлаганлигини билдирди: Владо Бокарич (делегация бошлиғи), Ристо Антунович, Пашко Ромац, Славко Паплер, Жока Пайкович, Райя Недельнович, Борис Зихерл, Франц Симонич, Цвиетин Миятович, Месихович Халид, Вицко Крстулович, Гвета Кавай, Франьо Гажи, Боса Цветич, Милиян Неоричич, Видое Смилевски, Гойко Гарчевич.

М. Пьяде ўзининг А. П. Волков ва В. Т. Лацис номига ёзган хатида, Югославия парламент делегациясининг Совет Иттифоқига бориб келиши иккала мамлакат ўртасидаги яхши муносабатларни янада ривожлантиришга ёрдам беради деб кўрсатиб ўтади.

Делегация СССРга 1 августда келади.

ЯПОНИЯ ПАРЛАМЕНТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ СССРГА БОРИШИГА ДОИР

ПЕКИН, 27 июль. (ТАСС). Япония радиоси эшитдирган хабарга қараганда, СССР Олий Советининг таклифига биноан Совет Иттифоқига борадиган Япония парламент делегациясининг состави белгиланган.

Парламент делегацияси а'золарининг кенгашида делегация раҳбарлари қилиб ҳукмрон демократик партиядан депутат Токутаро Китамура ва сўл социалистик партиядан депутат Масару Номидзо сайланганлар.

Радиода эшитдирилган хабарга қараганда, делегация Совет Иттифоқига 23 августда жўнаб кетмоқчи.

Чехословакия блан Индонезия ўртасида савдо битими имзоланди

ЖАКАРТА, 27 июль. (ТАСС). Жакартада Чехославакия Республикаси блан Индонезия республикаси ўртасида янги савдо битими имзоланди. Янги битимда кўзда тутилган савдо обороти ҳажми ўтган йилдагига нисбатан деярли 2 баравар кўпаяди ва олти миллион фунт стерлингни ташкил этади.

Индонезия Чехославакияга каучук, калай, копра, кофе, қора мурч, чой ва бошқа товарлар чиқаради, Чехославакия эса Индонезияга асосан саноат ускуналари, шунингдек газлама ва кенг исте'мол товарлари етказиб беради.

Шу блан бирга, Чехославакия томонидан Индонезияга кредит бериш тўғрисида ҳозирги вақтда музокаралар бораётганлиги ҳам хабар қилинмоқда.

А. Иденнинг умум палатасидаги нутқи

ЛОНДОН, 27 июль. (ТАСС). Лондон радиоси қуйидаги хабарни эшитдирди: Англия бош министри А. Иден бугун умум палатасида Женева кенгашининг натижалари ҳақидаги музокараларни бошлаб берди ва Н. А Булганин блан Н. С. Хрущев келгуси йил кўкламда Англияга келиш тўғрисидаги таклифни қабул этдилар деб э'лон қилди.

Иден айтдики, Женева кенгаши халқаро муносабатлар атмосферасини яхшилаш ва Шарқ блан Ғарб ўртасидаги кескинликни юмшатиш мақсадида чақирилган эди. Биз бунга, деди Иден, иккала томон ўртасида ихтилофлар давом этиб келаётган халқаро масалаларнинг ҳаммаси юзасидан самимий ва келишиш руҳида музокаралар олиб бориш йўли блан эришишга ҳаракат қилдик. Биз кенгаш ташқарисида тез-тез шахсан музокаралар олиб бориш йўли блан ҳам муносабатларни яхшилашга ёрдам беришга ҳаракат қилдик.

Америка сенатори Жоржнинг баёноти

НЬЮ-ЙОРК, 27 июль. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлиги хабар беради: АҚШ сенатининг ташқи ишлар комиссияси раиси демократ Уолтер Жорж, ХХР иштироки блан ташқи ишлар министрларининг кенгашини яқин фурсатда чақириш зарур, деб яна айтди. Жоржнинг айтишича, у «то Даллес Хитой ташқи ишлар министри Чжоу Энь-лай блан бир стол ёнига ўтирмагунча» Узоқ Шарқдаги кескинликни юмшатиш йўлида анча муваффақиятга эришилиши мумкин эмас, деб ҳисоблайди.

«Менинг фикримча, деган Жорж журналистларга, — Чжоу Энь-лай блан ва ҳукуматнинг бошқа юқори мансабдаги расмий вакиллари блан бевосита алоқа қилиб олиб бориладиган музокаралargина фойда келтираоладиган бирдан-бир музокара бўлиши мумкин».

Совет қишлоқ хўжалик мутахассислари делегациясининг Англияда бўлиши

ЛОНДОН, 28 июль. (ТАСС). СССР Совхозлар министри И. А. Бенедиктов бошчилигида ҳозирги вақтда Англияда бўлган совет қишлоқ хўжалик мутахассислари делегацияси Ковентридаги «Месси Гаррис Фергюссон» фирмасининг қишлоқ хўжалигини механизациялаш мактабини бориб кўрдилар. Бу фирма қарийб 75 қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқаради.

Делегатлар фирма ишлаб чиқараётган машиналарнинг иши блан танишдилар. Шиббалайдиган катокнинг жуда қулай конструкцияси уларнинг э'тиборини жалб қилди. Делегация а'золари ҳарбир конструкциянинг афзалликларини ва камчиликларини эгалари блан амалий равишда муҳокама қилиб, уларни совет машиналари блан таққослаб кўрдилар, бу машиналарни совет шароитида қўлланиш мумкинлигини мўлжаллаб кўрдилар.

Фирма Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар шарафига зиёфат берди. Зиёфатда кон'юктура ва савдо бўлимининг раҳбари Лис табрик нутқи сўзлади. Совет делегацияси раҳбари И. А. Бенедиктов жавоб нутқи сўзлаб, самимий ва хурсандчилик блан қабул қилиб олинганликлари учун фирмага ташаккур изҳор қилди. У амалий муносабатларни ривожлантириш ҳар иккала томонга фойда келтиражагини уқтириб ўтди.

Сўнгра делегатлар Стратфорд-он-Эйвонга бориб, буерда Клайд Хиггсга қарашли фермани кўрдилар. Ферма эгаси Совет Иттифоқидан келган меҳмонларни ўз хўжалиги блан, сигирларни далада боқиш ва сут соғиш, ем-хашак тайёрлаш, сутни пастеризация қилиш ва идишларга қуйиш усули блан таништирди. Делегатлар чўчқахона ва паррандахонани кўрдилар. Ферма эгаси делегатларнинг жуда кўп саволларига астойдил жавоб қайтарди. Совет делегатлари ана шу фермани кўриш блан Англия қишлоқ хўжалиги блан танишиш программасида кўрсатилган ҳамма нарсани кўриб бўлдилар.

СССР БМТ Болаларга ёрдам фондида қатнашади

НЬЮ-ЙОРК, 27 июль. (ТАСС). Матбуотда хабар берилганидек, СССРнинг БМТ Иқтисодий ва Ижтимоий Кенгашининг XX сессиясидаги вакили П. Н. Кумикин 8 июльда баёнот бериб, СССР ҳукумати БМТнинг Болаларга ёрдам фондига 1955 йил учун 2 миллион сўм миқдорида взнос киритишга қарор қилди деган эди. Агрессия қурбони бўлиб, қолган мамлакатларнинг болалари ва ўспиринлари манфаатларини кўзда тутиб Бирлашган Миллатлар Ташкилоти томонидан иккинчи жаҳон урушидан кейин та'сис қилинган Болаларга ёрдам фонди ҳукуматлар ва ташкилотларнинг ихтиёрий взносларидан иборатдир. Бош Ассамблеянинг 1950 йилдаги қарорига биноан, БМТнинг Болаларга ёрдам фонди асосан кам тараққий этган мамлакатларнинг болаларига ёрдам бериш учун сарфланиши лозим.

Шу йил 23 июльда мазкур фонднинг Ижро қилучи Директори Г. Пейт СССРнинг БМТ ҳузуридаги Вакили А. А. Соболевга қуйидаги мактубни юборди.

«Ҳукуматингиз вакилининг 8 июльда Иқтисодий ва Ижтимоий Кенгашнинг Женевада бўлган мажлисида қилган баёнотини, я'ни Совет Иттифоқи 1955 йилда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Болалар Фондига 2 миллион сўм иона қилишга қарор берди, деган баёнотини зўр мамнуният блан ма'лумотга оламан.

Мен Болалар Фонди номидан Сиздан ана шу ва'дада кўриниб турган ма'навий ва моддий ёрдам учун Ҳукуматингизга фонднинг қизғин ташаккурини билдиришингизни сўрайман».

ХХР ҲУКУМАТИ ХИТОЙ-АМЕРИКА МУЗОКАРАЛАРИДА ҚАТНАШАДИГАН ВАКИЛНИ ТАЙИНЛАДИ

ПЕКИН, 27 июль. (ТАСС). Синьхуа агентлиги билдиради: Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ХХРнинг Польшадаги элчиси Ван Бин-наньни ХХР блан АҚШ ўртасида Женевада элчилар ўртасида ўтказиладиган музокараларда қатнашадиган вакили қилиб тайинлади.

ХИТОЙ БЛАН АМЕРИКА УРТАСИДА БЎЛАДИГАН МУЗОКАРАЛАР ТЎҒРИСИДА «СКОТСМЕН» ГАЗЕТАСИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

ЛОНДОН, 27 июль. (ТАСС). Англия марказий информация бюросининг хабар беришича, «Скотсмен» газетаси бундай деб ёзади: «Женева кенгашининг энг умидбахш натижаларидан бири шундан иборатки, АҚШ ва коммунистик Хитой Женевада бир-бири блан суҳбат қилади. Аввало, кенгашнинг асосий мақсади Хитойда ушланиб қолган американлилар тўғрисидаги масалани муҳокама қилишдангина иборат бўлади, деб айтилган эди. Лекин эндиликда Даллес музокараларнинг доираси кенгроқ бўлишини айтди. Қўшма Штатлар Коммунистик Хитой блан иккала мамлакатга бевосита тааллуқли бўлган масалаларни муҳокама қилишга тайёрдир».

ПЕКИНДА ЖАҲОН ТИНЧЛИК АССАМБЛЕЯСИНИНГ ҚАРОРЛАРИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ЮЗАСИДАН ОММАВИЙ МИТИНГ

ПЕКИН, 28 июль. (ТАСС). Пекинда Сунь Ят-сен номли паркда Хельсинкида бўлиб ўтган Жаҳон Тинчлик Ассамблеясининг қарорларини қўллаб-қувватлаш юзасидан пойтахт аҳолисининг ҳамма табақаларидан бўлган вакиллар қатнаши блан оммавий митинг бўлди.

Митингда Япония, КХДР, Австрия, Бразилия ва бошқа мамлакатлар тинчлик тарафдорлари делегацияларининг ҳозирги вақтда Хитойда бўлган а'золари қатнашдилар.

Митингни Хитой тинчликни ҳимоя қилиш халқ комитетининг раиси, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Сталин мукофоти лауреати Го Мо-жо очди.

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг иши ва унинг қарорлари тўғрисида Жаҳон Тинчлик Ассамблеясида қатнашган ХХР делегациясининг бошлиғи Мао Дунь доклад қилди. Жаҳон Тинчлик Ассамблеяси, деди у, инсоният тарихида халқларнинг энг кўп вакили қатнашган ва энг кенг мик'ёсда ўтказилган ассамблея бўлди. Ассамблея халқаро аҳволга доир бўлган, бутун дун'ё халқларини қизиқтираётган энг муҳим проблемаларни муҳокама қилди. Шарқда ва Ғарбда, деб уқтириб ўтди докладчи, Совет Иттифоқининг ва бошқа тинчликсевар давлатларнинг тинчлик соҳасида қилаётган куч-ғайратлари бутун дун'ё халқларининг халқаро кескинликни юмшатиш тўғрисидаги талаблари блан қўшилди. Ассамблея қатнашчиларининг тинчликни мустаҳкамлаш ва хавфсизликни та'минлаш соҳасидаги туб масалаларда: қурол-яроғларни камайтириш ва атом қуролини тақиқлаш масалаларида якдил бўлиб чиққанликлари Жаҳон Тинчлик Ассамблеясининг катта муваффақияти бўлди. Мао Дунь митинг қатнашчиларининг гулдурос қарсаклари остида, Хитойда Жаҳон Тинчлик Кенгаши бюросининг атом қуролини тақиқлаш тўғрисида чиқарган Мурожаатига 400.505.997 киши қўл қўйди, деб айтди.

Жаҳон Тинчлик Ассамблеясининг қарорлари, деди ўз сўзининг охирида Мао Дунь, амалга оширилиши мумкин ва амалга оширилиши лозим. Хитой халқи Жаҳон Тинчлик Ассамблеяси қабул қилган қарорларни қизғин қўллаб-қувватламоқда, бу қарорларда кўрсатилган мақсадларни амалга ошириш учун курашда дун'ёдаги барча тинчликсевар халқлар блан янада маҳкамроқ жипслашади.

Сўнгра митингда Жаҳон Тинчлик Ассамблеясида қатнашган ХХР делегацияси раҳбарининг ўринбосари Чэнь Шу-тун, Умумхитой касаба союзлари федерациясининг раиси Лай Жо-юй, Хитой янги-демократик ёшлар союзи МК секретари Ху Кэ-ши, Умумхитой демократик хотин-қизлар федерацияси раисининг ўринбосари Чжан Юнь нутқ сўзладилар. Митинг қатнашчилари Япония тинчликни ҳимоя қилиш комитети раиси, Тинчлик Халқаро Сталин мукофоти лауреати Икуо Оянанинг ва бошқа четэл тинчлик тарафдорлари делегациялари вакилларининг нутқларини ҳам самимий кутиб олдилар.

Митинг қатнашчилари энг охирда резолюция қабул қилдилар. Резолюцияда Жаҳон Тинчлик Ассамблеясининг қарорлари тамомила қўллаб-қувватланганлиги айтилади.

ХАТОЯМА БАЁНОТИ

ЛОНДОН, 27 июль. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Токиодан билдиради: Япония бош министри Хатояма кеча Япония парламенти маслаҳатчилар палатасининг ташқи ишлар комиссиясида нутқ сўзлаб, Япония блан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш соҳасидаги ишларни охиригача етказиш ниятида эканлигини яна та'кидлади. Ахборотда кўрсатилишича, Хатояма «Япония-Совет музокаралари муваффақиятли тамом бўлганига қадар ўз лавозимида қолажаги»ни айтган ва мен «битимга келишга қат'ий қарор бердим» деган.

Хатояма ҳозирги вақтда Лондонда давом этаётган Совет-Япония музокараларига тўхталиб, ҳар икки томон «бир-бирларини ҳурмат қилиш, суверенитет ва бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик принциплари асосида музокара олиб бормоқда» деган.

БИЛДИРИШ

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети шаҳар Советининг барча депутатларига ма'лум қиладики. 1955 йил 29 июль, жума куни меҳнаткашлар депутатлари бешинчи чақириқ Тошкент шаҳар Советининг IV сессияси чақирилади.

Сессия соат 19 да М. Горький номли маданият ва истироҳат паркининг ёзлик театри биносида очилади.

Депутатлар ўша жойнинг ўзида 29 июль соат 18 дан бошлаб рўйхатга олинади.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети.

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг навбатдаги сони 31 июльда чиқади.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — отпускага чиқиш олдидан сўнгги спектакльлар 29/VII да **Оғриқ тишлар,** 30/VII да **Қутлуғ қон.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/VII да **Лайли ва Мажнун,** 30/VII да **Пиковая дама.**

«РОДИНА» (кеч соат 10 гача), қишки НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), қишки «ИСКРА (кеч соат 8-20 минутгача), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 2 дан кеч 10 гача), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — янги бадиий фильм **Улар тоғдан тушиб келдилар.**

«ИСКРА» (қишки) — кеч соат 9 дан **Чавандоз қиз.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз соат 2 гача ҳужжатли фильм **Ҳиндистон Республикасининг Бош Министри Жавоҳарлал Неру Совет мамлакатида.**

«ВАТАН», ёзги НАВОИЙ номли, ёзги «ИСКРА», КИРОВ номли — **Чавондоз қиз.**

ИЛМИЙ-ОММАБОП ФИЛЬМЛАР КИНОТЕАТРИ — кундуз **Хатарли сўқмоқлар,** кечқурун **Душманлар ва дўстлар.**

КИРОВ НОМЛИ — **Улар тоғдан тушиб келдилар.**

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 34 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136 Совет қурилиши бўлими — 135. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 132. Хатлар бўлими — 132. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142

Р. 06735. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр № А — 1473.